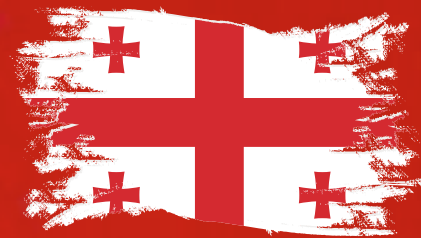

მეორე გამოცემა

ვინ განსაზღვრავს ცივი ომის უმდგომი მსოფლიოს დღის წესრიგს ?

*ჩინეთის გავლენის
ოპერაციები სექსრთვედოს
აკადემიურ სივრცეში:
პოსტ-კოვიდური რეაქობა*

ვინ განსაზღვრავს ცივი ომის შემდგომი მსოფლიოს დღის წესრიგს ?

ჩინეთის გავლენის
ოპერაციები საქართველოს
აკადემიურ სივრცეში:
პოსტ-კოვიდური რეალობა

მეორე გამოცემა

ავტორები
თინათინ ხიდაშელი
ანი კინწურაშვილი

თანამშრომლობით

ანგარიში მომზადებულია
"სამოქალაქო იდეის" მიერ

CEIAS
Central European Institute
of Asian Studies

დონორების ფინანსური მხარდაჭერით

წინამდებარე ანგარიში წარმოადგენს მისი ავტორების და ორგანიზაცია სამოქალაქო იდეას საკუთრებას და გამოსატავს მათ პოზიციას და მათ მიერ მოძიებულ ფაქტებზე დაყრდნობით მომზადებულ ანალიზს. შესაბამისად, აუცილებლად არ გამოხატავს დონორი ორგანიზაციების პოზიციასა და მოსაზრებებს.

სარჩევი

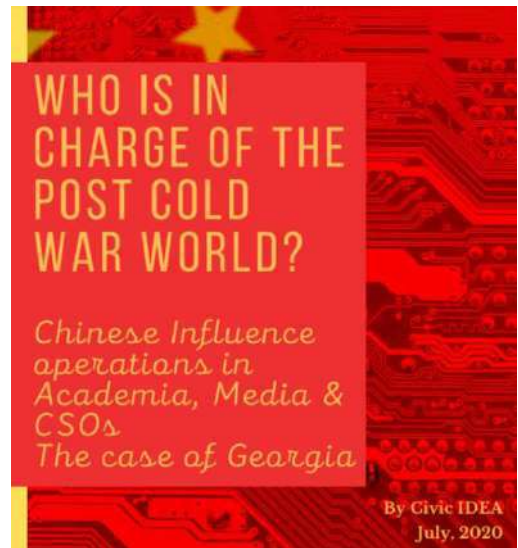

შესავალი	3
რა შეცვალა პანდემიამ?	4
კონფუციის ინსტიტუტები - საქართველოში ჩსრ-ის იდეოლოგიური იარაღი	6
სასტიპენდიო პროგრამები, როგორც ჩსრ-ის რბილი ძალის ნაწილი.....	12
საქართველოს ჩინური ენის დიპლომატია.....	17
კვლევის და საგანმანათლებლო ხასიათის სხვა ინიციატივები	20
ჩინეთის კომუნისტური პარტიის გავლენის ბერკეტები საზღვარგარეთის აკადემიურ ინსტიტუტებში	22

შესავალი

„სამოქალაქო იდეა“ აგრძელებს საქართველოში, და სამხრეთ კავკასიისა და ცენტრალური აზიის რეგიონში ჩინეთის გავლენის ოპერაციების კვლევასა და ანალიზს. 2020 წელს, ჩვენ გამოვაქვეყნეთ ჩვენი პირველი ანგარიში: „**ვინ განსაზღვრავს ცივი ომის შემდგომი მსოფლიოს დღის წესრიგს? ჩინეთის გავლენის ოპერაციები აკადემიაში, მედიასა და არასამთავრობო სექტორში: საქართველოს მაგალითი**“.

ანგარიში წარმოადგენს საქართველოს მაგალითის სრულ მიმოხილვას, თუმცა მასში ასევე იხილავთ სხვადასხვა ქვეყნების მაგალითებს მსგავსი პრაქტიკის შესადარებლად. წინამდებარე ნაშრომი არის მეორე გამოცემა - მსგავსი მახასიათებლებით. ნაშრომი განიხილავს საქართველო-ჩინეთის თანამშრომლობას აკადემიურ სექტორში, ანუ თანამშრომლობას სხვადასხვა უნივერსიტეტებსა და აკადემიურ პროგრამებს შორის, სასტიპენდიო პროგრამებს და ა.შ. ასევე ანალიზებს კოვიდ-პანდემიით მიღებულ რეალობას, და მის შედეგებს.

ჩვენ მიერ გამოქვეყნებული სხვადასხვა კვლევების გარდა, „სამოქალაქო იდეა“ ასევე მონაწილეობდა სლოვაკეთის არასამთავრობო ორგანიზაცია CEIAS-ს მიერ ინიცირებულ რეგიონულ კვლევაში. CEIAS არის კვლევითი ინსტიტუტი, რომლის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა ცენტრალური ევროპისა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების აღმოსავლეთ აზიის ქვეყნებთან ურთიერთობის ანალიზი. ზემოაღნიშნული კვლევა მიზნად ისახავდა ცენტრალური ევროპისა და აღმოსავლეთ ევროპის, მათ შორის საქართველოს, აკადემიური ინსტიტუტების ჩინურ სუბიექტებთან ურთიერთობების ფარგლების დადგენასა და ანალიზს. კვლევა ხელმისაწვდომი იქნება 2022 წლის ზაფხულში.

რა შეცვალა პანდემიამ?

კოვიდ-19 პანდემიის დაწყებამ მსოფლიო მრავალი გამოწვევის წინაშე დააყენა, რომლებიც ცხოვრების სხვადასხვა სფეროსა თუ მიმართულებას მოიცავდა და არ შემოიფარგლებოდა მხოლოდ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ან საავადმყოფოებისა და მედიკამენტების საკითხებით. ბევრი პროექტი, შეხვედრა, ინიციატივა თუ ადამიანთა შორის უშუალო კონტაქტი ან შეწყდა და გაუქმდა, ან გადავიდა კიბერ სივრცეში. ჯანდაცვის სფეროს შემდეგ პანდემიის ერთ-ერთი პირველი მსხვერპლი განათლების სისტემა აღმოჩნდა. სკოლები, კოლეჯები და უნივერსიტეტები ჯერ დაიხურა, შემდეგ კი ონლაინ რეჟიმში სწავლებაზე გადავიდა. მგზავრობასთან დაკავშირებულმა შეზღუდვებმა შეცვალა პრაქტიკულად ყველა გაცვლითი პროგრამის ხასიათი და სტატუსი, იქნებოდა ეს სტანდარტული საგანმანათლებლო ხარისხის პროგრამები, მოკლევადიანი კვლევები, მეცნიერთა ან მკვლევართა გაცვლითი პროგრამები თუ გამოცდილების გაზიარებასთან დაკავშირებული სხვა მოკლე თუ გრძელვადიანი პროექტები.

გამონაკლისი არც ჩინეთის უნივერსიტეტების ან მთავრობის მიერ ინიცირებული აკადემიური პროგრამები იყო. ჩვენმა მკითხველმა, „სამოქალაქო იდეის“ 2020 წლის ანგარიშიდან შეიტყო, რომ ჩინურ-ქართული საგანმანათლებლო პროგრამები და ორმხრივი თანამშრომლობა წლიდან წლამდე ძლიერდებოდა, რაც ხელს უწყობდა ჩინეთის გავლენის ზრდას საქართველოს აკადემიურ სექტორში. ეს ტენდენცია იზრდებოდა და გაფორმებული ურთიერთგაგების მემორანდუმების რაოდენობა კიდევ უფრო მეტი პერსპექტივებისა და მოლოდინების განცდას აჩენდა. მიუხედავად იმისა, რომ პანდემიის, გრძელვადიანი ლოკდაუნის, მგზავრობასთან დაკავშირებული შეზღუდვების, სოციალური დისტანცირებისა და სხვა მსგავსი რეგულაციების გამო, ბევრი სასტიპენდიო და სასწავლო პროგრამა ან შეჩერდა ან ვირტუალურ სამყაროში გადაინაცვლა, უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო განაგრძობდა დინამიურ თანამშრომლობას ჩინეთის საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან, ასევე სამოქალაქო ორგანიზაციებთან და მრავლობითი საგანმანათლებლო პროდუქტების მიმწოდებელ სახელმწიფო უწყებებთან, რამაც გამოიწვია კიდევ გარკვეული პროგრესი ამ სფეროში.

ასეთი შთაბეჭდილება მხოლოდ „სამოქალაქო იდეას“ არ დარჩენია. ამ მოსაზრებას მხარს ასევე უჭერს **ჩინეთის ელჩი საქართველოში** ლი იანი, რომელიც აქტიურად თანამშრომლობს როგორც საქართველოს მთავრობასთან, ასევე პარლამენტთან. მისი შეხვედრები და საუბრები საქართველოს მთავრობის წევრებთან, როგორც წესი, ეხება არა მხოლოდ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ, არამედ საგანმანათლებლო საკითხებსაც. ამ საუბრების შედეგი გამოიხატება პეკინის ხელგაშლილობაში ქართველი სტუდენტებისთვის სახელმწიფო სტიპენდიების მინიჭებისთვის, რათა მათ შეისწავლონ არა მხოლოდ პროფესიული მიმართულებები, არამედ ჩინური ენა, ისტორია და კულტურა, აგრეთვე ჩინური ენის ცენტრების, როგორც საქართველოში პეკინის იდეოლოგიური იარაღის, დაფინანსებაში. ამ საკითხს ქვემოთ, ცალკე და უფრო დეტალურად განვიხილავთ. ჩინეთის ელჩის მიერ Forbes-ისთვის მიცემულ **ინტერვიუში** აცხადებს „მიუხედავად იმისა, რომ პანდემიამ ორ ქვეყანას შორის მიმოსვლაზე გარკვეული ზეგავლენა იქონია, პოლიტიკის, ეკონომიკის, კულტურის და სხვა სფეროებში კარგ ურთიერთობებს ვინარჩუნებთ და თანამშრომლობის პროექტები შეუფერხებლად ხორციელდება“. ჩინეთის საელჩოს კიდევ ერთ **განცხადებაში** კი აღნიშნულია, რომ ისინი აქტიურად მუშაობენ ქართულ მხარესთან განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ურთიერთობების გაღრმავების მიზნით. კიდევ უფრო საინტერესო იყო მისი განცხადების ერთი მონაკვეთი „ტელევიზიაში, ახალ ამბებსა და გამომცემლობაში“ თანამშრომლობის შესახებ:

„ დღეს ჩინეთსა და საქართველოს შორის კულტურის სფეროში თანამშრომლობა აქტიურად მიმდინარეობს. ლიტერატურული და სამხატვრო დასები ხშირად ახორციელებენ ურთიერთვიზიტებს. თანამშრომლობა განათლების, მეცნიერების, სპორტის, კინოსა და ტელევიზიის, ახალი ამბების, გამომცემლობის და სხვა სფეროებში უწყვეტად ღრმავდება“.

სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მიუხედავად იმ გართულებებისა, რაც პანდემიამ გამოიწვია ორივე ქვეყნისთვის (საქართველოსა და ჩინეთისთვის), ისევე როგორც დანარჩენი მსოფლიოსთვის, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა (ჩსრ) არ აპირებს საქართველოს მიტოვებას და განაგრძობს ინვესტიციურებას

რბილი ძალის ღონისძიებებში სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის აკადემიურ სექტორსა და ზოგადი განათლების სფეროებში.

ანგარიშის პირველი ნაწილი შეეხება ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებს, რომლებიც დაკავშირებულია ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის საქმიანობასთან საქართველოს აკადემიურ და მედია სექტორებში. ის წარმოადგენს ჩვენი წინა კვლევების განახლებულ ვერსიას და მიზნად ისახავს გააშუქოს ორ ქვეყანას შორის განხორციელებული და დაგეგმილი საგანმანათლებლო პარტნიორობის პროექტები, რეგულაციებით დამძიმებულ პანდემიის წლებში. ანგარიშის მეორე ნაწილი აჯამებს ჩინეთის მავნე ზეგავლენის ბოლოდროინდელ შემთხვევებს აკადემიურ სექტორში მთელი მსოფლიოს მასშტაბით, ცენზურის, მოსყიდვისა და ჯაშუშობის მცდელობებს, დასავლური დემოკრატიების სისუსტეებს, ჩვენი პარტნიორი ქვეყნების მიერ პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების მიმდინარე ტენდენციებს, ასევე შეეხება დამოუკიდებელ უნივერსიტეტებს, და ჩინეთისა და დასავლეთის საგანმანათლებლო თანამშრომლობის შედეგებს.

კონფუცის ინსტიტუტები - საქართველოში ჩინეთის კომუნისტური პარტიის იდეოლოგიური იარაღი

როგორც ჩვენს წინა ანგარიშში უკვე აღვნიშნეთ, საქართველოში მომუშავე სამი კონფუცის ინსტიტუტი¹ საქართველოსა და მისი საგანმანათლებლო სექტორის მიერ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკიდან მიღებული მრავალმხრივი საგანმანათლებლო სიკეთეების მიღების სასიცოცხლო მნიშვნელობის საყრდენს წარმოადგენს. კონფუცის ინსტიტუტები, რომლებიც მთელ მსოფლიოშია გავრცელებული, როგორც წესი, შენიღბულია ჩინური კულტურისა და ენის ცენტრების ქვეშ, სინამდვილეში კი ისინი პეკინის პოლიტიკურ ინტერესებს ატარებენ.

---

¹ საქართველოში ჩინეთის მზარდი აკადემიური და სამოქალაქო საზოგადოების სფეროში გავლენის, კონფუცის ინსტიტუტებისა და საქართველო-ჩინეთის ეკონომიკური და კულტურული განვითარების ცენტრის შესახებ მეტი ინფორმაციისთვის იხილეთ: civicidea.ge/ვინ-განსაზღვრავს-ცივი-ომ/

საფრანგეთის სამხედრო სკოლის სტრატეგიული კვლევითი ინსტიტუტის მიერ გამოქვეყნებული ანალიზის მიხედვით, კონფუცის ინსტიტუტები შესანიშნავად ენისა და კულტურული ცენტრების სტატუსს იყენებენ და ემსახურებიან ჩინეთის კომუნისტური პარტიის (ჩკპ) საგარეო პოლიტიკის ფართო მიზნებს, აკადემიური თავისუფლების შელახვისა და კიბერჯაშუშობის ხელშეწყობის გზით. თუმცა, მაშინ, როდესაც ბოლო წლებში, დასავლეთის უმეტეს სახელმწიფოებში ჩკპ-ის ეს ეფექტური იდეოლოგიური იარაღი გამოაშკარავდა და მათი დახურვა ან საქმიანობის შეზღუდვა აქტიურ ფაზაშია, ქართულმა უმაღლესმა აკადემიურმა დაწესებულებებმა სწორედ პირიქით, მათი გაფართოება დაიწყეს, რაც ფაქტებით დასტურდება. პანდემიამ გარკვეულწილად, მართლაც შეაყოვნა ის პროგრესი, რომლის მოლოდინიც არსებობდა 2019 წელს, და მაინც, სირთულეების მიუხედავად, გვპირდებიან, რომ კონფუცის მეოთხე ინსტიტუტი მალე დაემატება საქართველოში არსებულ სამ კონფუცის ინსტიტუტს. ჩინეთის საერთაშორისო განათლების ფონდისა² და სინძიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის მხარ-

წყარო: ქუთაისის უნივერსიტეტის ფეისბუქის ოფიციალური გვერდი (UNIK), <https://bit.ly/3vcObuV>

დაჭერით, 2020 წელს ქუთაისის უნივერსიტეტში მეოთხე კონფუცის ცენტრის გახსნა იყო დაგეგმილი. ეს უკანასკნელი, ასევე პასუხისმგებელია უნივერსიტეტის კონფუცის კლასებზე. პროცესი შეჩერდა, თუმცა 2021 წლის სექტემბრის შეხვედრაზე, რომელიც ფოტოსურათებზე კარგად არის აღბეჭდილი, მხარეებს შორის მოხდა შეთანხმება პროცესის სწრაფ განახლებაზე.

² „ჩინეთის საერთაშორისო განათლების ფონდი (CIEF), ტექნიკურად, დამოუკიდებელი ორგანიზაციაა, რომელიც რეგისტრირებულია სამოქალაქო საქმეთა სამინისტროში, რომელსაც ზედამხედველობს განათლების სამინისტრო და დაარსებულია 27 ჩინური უნივერსიტეტის, კომპანიისა და სოციალური ორგანიზაციის მიერ, მართავს კონფუცის ინსტიტუტების ბრენდს და პროგრამას.“

<https://www.brookings.edu/articles/its-time-for-a-new-policy-on-confucius-institutes/> ოფიციალური ვებგვერდი <https://www.cief.org.cn/sy>

დანარჩენი სამი კონფუცის ინსტიტუტი დაარსებულია თბილისის თავისუფალ უნივერსიტეტში (2010), თბილისის ღია უნივერსიტეტში (2017) და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ფუნქციონირებს არაოფიციალური სახელწოდებით 2017 წლიდან).

ოფიციალურად მოქმედი კონფუცის ინსტიტუტების გარდა, სხვა სახელმწიფო და კერძო უნივერსიტეტები ასევე აქტიურად ნერგავენ კონფუცის კლასებსა და სტიპენდიებს. მაგალითად, 2018 წლიდან, საქართველოს მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან აფილირებულმა წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართულმა უნივერსიტეტმა (SANGU), ჩინეთის ლანჯოუს უნივერსიტეტთან თანამშრომლობით, სასწავლო პროგრამაში ჩართო კონფუცის კლასები და კონფუცის სტიპენდიები იმ სტუდენტებისთვის, რომლებიც საერთაშორისო ურთიერთობების საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლობენ. ყოველწლიურად, სტუდენტებს, რომლებიც ამთავრებენ ზემოხსენებულ ფაკულტეტს, ეძლევათ შესაძლებლობა მიიღონ სტიპენდიები და განაგრძონ სწავლა ჩინეთის ქალაქ ლანჯოუსში. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში SANGU-ს სტუდენტები სისტემატიურად იგებენ აღნიშნულ სტიპენდიებს; პანდემიის გამო, პროგრამა ონლაინ რეჟიმში გადავიდა.

ჩვენ არც კი მოვიყვანდით ამ მაგალითს, რომ არა ავსტრალიის სტრატეგიული პოლიტიკის ინსტიტუტის კვლევა და (ASPI) საუნივერსიტეტო ტრეკერის სისტემა,³ რომლის მიხედვითაც ლანჯოუს უნივერსიტეტი უსაფრთხოებისთვის რისკების მატარებელია თავდაცვის თემების კვლევებში მზარდი ჩართულობის გამო. აღსანიშნავია, რომ უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს თანამშრომლობის ხელშეკრულება ჩინურ თავდაცვის კომპანიებთან და

---

³ ჩინეთის თავდაცვის უნივერსიტეტების ტრეკერი არის ავსტრალიის სტრატეგიული პოლიტიკის ინსტიტუტის საერთაშორისო კიბერპოლიტიკის ცენტრის (ASPI) მიერ შემუშავებული ჩინეთის იმ დაწესებულებების სპეციალურ მონაცემთა ბაზა, რომლებიც ჩართული არიან სამხედრო ან უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ სამეცნიერო და ტექნოლოგიურ კვლევებში. ტრეკერი პირველად 2019 წლის ნოემბერში ამოქმედდა, პოლიტიკის ანგარიშთან ერთად. შემდეგ, ტრეკერი განახლდა 2021 წლის მაისში. ეს განახლება - აქ დეტალურადაა ახსნილი - მოიცავს 15 ახალი სამოქალაქო უნივერსიტეტის დამატებულ სიას და არსებული უნივერსიტეტების მონაცემების განახლებებს. ტრეკერი ამჟამად მოიცავს ჩანაწერებს 100-მდე სამოქალაქო უნივერსიტეტზე, სახალხო განმათავისუფლებელი არმიის 50 ინსტიტუტზე, ჩინეთის ბირთვული იარაღის პროგრამაზე, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამინისტროს სამ ინსტიტუტზე, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ოთხ უნივერსიტეტსა და 12 სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ თავდაცვის ინდუსტრიის კონგლომერატზე.

უწყებებთან და ჩართულია შემდეგი სფეროების კვლევაში: "ბირთვული მეცნიერება, ელექტრომაგნეტიზმი, ზონდები, ქიმია, მექანიკა, მასალის მეცნიერება, ფარული ტექნოლოგია და საინფორმაციო ტექნოლოგია". შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ SANGU-ს მჭიდრო კავშირმა აღნიშნულ უნივერსიტეტთან, პირდაპირ თუ ირიბად შეიძლება გამოიწვიოს მისი ჩართულობა ისეთ კვლევით პროექტში, რომლითაც შესაძლოა საფრთხე შეექმნას საქართველოს სახელმწიფოს ეროვნულ უსაფრთხოებას. როგორც არასამეწარმეო იურიდიული პირი, SANGU დაარსდა 2008 წლის 12 ოქტომბერს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით და როგორც უკვე აღვნიშნეთ, აფილირებულია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიასთან. რეიტინგებში მცირედი კლების ტენდენციის მიუხედავად, მართლმადიდებლური საპატრიარქოს გავლენა საქართველოში დღემდე მაღალია. ამას მოწმობენ IRI-ის ყოველწლიური გამოკითხვები, რომელთა მიხედვითაც ეკლესიის რეიტინგი 85%-ზე მაღალია, და გამოკითხულთა 85%-ზე მეტი დადებითად აფასებს მის საქმიანობას. როგორც ჩანს, პეკინის სურვილი, დაამყაროს კავშირები ამ კონკრეტულ უნივერსიტეტთან, შემთხვევითი არ არის და შეიძლება ჩაითვალოს მცდელობად [სწორედ ამ გზით] კავშირი ქონდეს მართლმადიდებელ ეკლესიასთან, როგორც ქვეყანაში ყველაზე სანდო და გავლენიან ინსტიტუტს.

„სამოქალაქო იდეამ“ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრისგან გამოითხოვა ინფორმაცია (საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს იურიდიული პირი) კონფუცის ინსტიტუტისა და ქართულ-ჩინური ეკონომიკური და კულტურული განვითარების ცენტრის სამართლებრივი სტატუსის შესახებ, რომელთა მფლობელებიც საქართველოში საექვო რეპუტაციის მქონე ბიზნეს ელიტის წარმომადგენლები არიან⁴. ჩვენ განათლების სამინისტროს ამ უწყებას ასევე გავუგზავნეთ დეტალური კითხვარი ჩინეთის აკადემიური ინსტიტუტებისა და სამოქალაქო საზოგადოების მიერ ორგანიზებული სასწავლო კურსების შესახებ და მოვითხოვეთ

---

⁴ ქართულ-ჩინური ეკონომიკური და კულტურული განვითარების ცენტრი არის საქართველო-ჩინეთის მეგობრობის ასოციაციის (GCFA) დამფუძნებელი ორგანიზაცია და მას ხელმძღვანელობს ივანე ჩხარტიშვილი, უადრესად საკამათო რეპუტაციის მქონე ქართველი ბიზნესმენი, ყოფილი ვიცე პრემიერი და საქართველოს ჩრდილოვანი ლიდერის, ბ-ნი ივანიშვილის უახლოესი მოკავშირე. დამატებითი ინფორმაციისთვის ეწვიეთ „ვიზუალური კვლევა I: უცხოური გავლენის შედარება საქართველოში“: <https://europeanvalues.cz/en/mapping-research-comparing-foreign-influence-in-georgia/>

ინფორმაცია მათი პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების აკრედიტაციის წესებთან და პროცედურებთან შესაბამისობის შესახებ.

როგორც მოთხოვნაზე პასუხიდან შევითვით, რომელიც თანდართულ სურათზეა წარმოდგენილი, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრის მიერ არც ერთი ის ორგანიზაცია, რომელთა შესახებაც მონაცემებს ვითხოვდით, არც ავტორიზებული ყოფილა და არც მათი სასწავლო გეგმა დამტკიცებული არ ყოფილა. ეს პასუხი ნიშნავს, რომ აღნიშნული ორგანიზაციების საქმიანობა საქართველოს რომელიმე სახელმწიფო უწყების კონტროლს ან რეგულირებას არ ექვემდებარება. შესაბამისად, განათლების სამინისტრო ადასტურებს, რომ ვერ არეგულირებს, შესაბამება თუ არა ჩინური ცენტრების საგანმანათლებლო პროგრამები იმ ზოგად აკადემიურ სტანდარტებს, რომლებიც ჩვეულებრივ საჭიროა ქვეყანაში, ნებისმიერი საგანმანათლებლო საქმიანობის განსახორციელებლად.

საქართველოს კანონმდებლობით, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის კომპეტენცია ვრცელდება სამი ტიპის საგანმანათლებლო დაწესებულებაზე:

ზოგადი — პროფესიული — უმაღლესი განათლება

თუ დაწესებულება რომელიმე ზემოაღნიშნულ ტიპს არ მიეკუთვნება, მაშინ ის არ ექვევა ცენტრის ზედამხედველობის ქვეშ, რაც იმას ნიშნავს, რომ დაწესებულება არ ექვემდებარება ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის ვალდებულებას. აქედან გამომდინარე, მას შეუძლია შეიმუშაოს სასწავლო გეგმა და განსაზღვროს სწავლების მიზნები და მეთოდები განათლების სამინისტროსგან დამოუკიდებლად.

სასწავლო ცენტრები, მათ შორის კონფუციის ან ენის შემსწავლელ სხვა ცენტრები, განათლების სამინისტროს ზედამხედველობის ქვეშ არ იმყოფება. ნებისმიერ კერძო პირს, თუკი აქვს საკმარისი რესურსები, მათ შორის ფინანსური, შეუძლია დაიწყოს და განახორციელოს საგანმანათლებლო საქმიანობა უნივერსიტეტებში, იმ შემთხვევაშიც თუ ეს არ შეესაბამებოდა სკოლის, პროფესიული კოლეჯის, უნივერსიტეტის აკადემიურ სტანდარტებს ან ფორმატს. მათ არ სჭირდებათ განათლების სამინისტროს ნებართვა/ლიცენზია/ავტორიზაცია ან აკრედიტაცია.

 ამიტომ არც კონფუციის ინსტიტუტს და არც ჩინური ენის/კულტურის სხვა კურსებს განათლების სამინისტრო არ აკონტროლებს.

უფრო მეტიც, კონფუციის ინსტიტუტი არც საჯარო რეესტრის მონაცემთა ბაზაში იძებნება, შესაბამისად, სავარაუდოა, რომ მას საერთოდ არ აქვს იურიდიული სტატუსი, გარდა იმისა, რომ ეს ინსტიტუტი დადასტურებულად არსებობს უნივერსიტეტთან ორმხრივი თანამშრომლობის ხელშეკრულების საფუძველზე, და საქმიანობს უნივერსიტეტის სტრუქტურული ერთეულების დონეზე.

მუხლი 13. კონფუციის ინსტიტუტი

1. კონფუციის ინსტიტუტის ფუნქციაა ჩინური ენისა და კულტურის გაცნობა ფართო საზოგადოებისათვის;
2. ინსტიტუტი ახორციელებს ჩინური ენის სხვადასხვა დონის შემსწავლელი პროგრამების მიწოდებას დაინტერესებული კონტიგენტისათვის;
3. ჩინური ენისა და კულტურის გავრცელების მიზნით გეგმავს და ორგანიზებას უწევს სხვადასხვა შემეცნებით ღონისძიებებს;
4. ორგანიზებას უწევს ჩინური დელეგაციების ვიზიტებს და შეხვედრებს;
5. ჩინური ენის შესწავლის მიზნით კოორდინირებს უწევს სტუდენტების შერჩევას ჩინეთში სასწავლებლად გაგზავნის მიზნით;
6. მჭიდროდ თანამშრომლობს ჩინეთის უნივერსიტეტებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

ამ მოსაზრებას უფრო მეტად ამყარებს თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის სტრუქტურული ერთეულების დებულება, რომელიც ერთადერთი საჯაროდ ხელმისაწვდომი ამ ტიპის დოკუმენტია⁵. წესდება, სხვა საუნივერსიტეტო ერთეულებთან ერთად, ადასტურებს კონფუციის ინსტიტუტის არსებობას თბილისის თავისუფალ უნივერსიტეტში, ასევე განსაზღვრავს მის მიზნებსა და ფუნქციებს.

სასტიპენდიო პროგრამები, როგორც ჩსრ-ის რბილი ძალის ინსტრუმენტი

ჩინეთის კომუნისტური პარტიის გავლენის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტი, მთელ მსოფლიოში, გაცვლითი და სახელმწიფო სტიპენდიების პროგრამების გავრცელებაა და ამ მხრივ, არც ქართული უნივერსიტეტებია გამონაკლისი. სწორედ ამიტომ გასაკვირი არ არის, რომ მსგავსი ინიციატივები არ შეჩერებულა პანდემიის დროსაც. პირველ რიგში, გავიხსენოთ ამ ინიციატივების დასაწყისი. 2001 წლის 13 აპრილს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის განათლების სამინისტროსთან ხელი მოაწერა განათლების სფეროში თანამშრომლობის შესახებ ურთიერთგაგების მემორანდუმს. თანამშრომლობის დოკუმენტის მიხედვით, 20 ქართველ სტუდენტს დაფინანსება ეძლევა ჩინეთის, ხოლო 20 ჩინელ სტუდენტს - საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში.

როგორც საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსგან „სამოქალაქო იდეის“ მიერ გამოთხოვილ ინფორმაციაშია აღნიშნული, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა ქართველ სტუდენტებს სთავაზობს ჩინური ენის ერთწლიან კურსს და სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებს, რომლებიც ერთ წელზე მეტ ხანს გრძელდება. ჩინეთის სახელმწიფო სტიპენდიის ძირითადი ბენეფიციარები არიან თბილისის სახელმწიფო

---

⁵ წყარო: <http://freeuni.edu.ge/sites/default/files/SEDF.pdf>

უნივერსიტეტის (აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი), თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის (საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი) და წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის (SANGU) (საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი) სტუდენტები. საწყის კვოტასთან ერთად 2019-2022 წლებში, ჩსრ-ამ 33 ახალი სტიპენდია გამოიყო დამატებით. **2022 წლის** სტიპენდიის პროგრამებზე განაცხადების შემთხვევაში, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს იმ გარემოებას, რომ საერთაშორისო ურთიერთობების და მსგავსი დისციპლინების ფაკულტეტის სტუდენტები ჩინეთში სწავლას განაგრძობენ სამთავრობო სტიპენდიებით.

საგარეო ურთიერთობებისა და მშენებლობის სამინისტრო
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF GEORGIA

MES 8 22 0000117280

07/02/2022

შეცვლილი
თ. ფოსტა:

ქალბატონი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში წარმოდგენილ თქვენს წერილთან (სამინისტროში რეგისტრაციის №9691/ 24.01.2022) დაცემიერებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-16, 28-ე, 37-ე, მე-40 მუხლების შესაბამისად, ვაცნობებით, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ჩინეთის მთავრობასთან ხელმოწერილი პეტს შერევი საერთაშორისო დოკუმენტები:

- 2001 წლის 13 აპრილს ხელი მოეწერა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს შორის განათლების სფეროში თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმების შესახებ შეთანხმების დოკუმენტი, რომელიც ითვალისწინებს 20 ერთობლივ სტუდენტს დაფინანსებას ჩინეთის ფულადსა საგანმანათლებლო დაწესებულებებში და 20 ჩინელი სტუდენტის დაფინანსებას საქართველოს ფულადსა საგანმანათლებლო დაწესებულებებში;

პეტს ვაცნობებით, რომ საქართველოს მოქალაქეებისთვის ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში ყოველწლიურად ებმის გამოყოფა 20 სტუპენდიის, ამასთან განსაკუთრებულად, რომ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის საქართველოს მოქალაქე სტუდენტების სივარძლის რიცხვი ჩინეთის ენის უნივერსიტეტის სასწავლო კურსს ასევე სამინისტროს და საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განყოფილებაში, რომელიც ხანგრძლივად ვერ წაეღო მტკიცე შესაბამისად, სტუდენტის რაოდენობა ყოველწლიურად განსაზღვრულია. ამდენად, 2019-2022 წლებში გამოიყო 33 ახალი სტიპენდია.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ოფიციალურ ვებ-გვერდზე (<http://mes.gov.ge/dimitri-uznaza>, www.mes.gov.ge) გერეგულბული ინფორმაციის შესაბამისად იღებს ჩინეთის სტიპენდიის მოიჭების მსურველთა განცხადებებს და ჩინეთის

0102 ქობულაძის გამზირი უზნაძის ქ. 52
52 Dimitri Uznaza str. Tbilisi 0102, Georgia, www.mes.gov.ge
ტელ./tel.:(+995 32)2.200.220

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მოქალაქეებისთვის ჩინეთის სტიპენდიის მოიჭების მსურველთა განცხადებების მიზნით, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მოქალაქე სტუდენტების სივარძლის რიცხვი ჩინეთის ენის უნივერსიტეტის სასწავლო კურსს ასევე სამინისტროს და საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განყოფილებაში, რომელიც ხანგრძლივად ვერ წაეღო მტკიცე შესაბამისად, სტუდენტის რაოდენობა ყოველწლიურად განსაზღვრულია. ამდენად, 2019-2022 წლებში გამოიყო 33 ახალი სტიპენდია.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ოფიციალურ ვებ-გვერდზე (<http://mes.gov.ge/dimitri-uznaza>, www.mes.gov.ge) გერეგულბული ინფორმაციის შესაბამისად იღებს ჩინეთის სტიპენდიის მოიჭების მსურველთა განცხადებებს და ჩინეთის

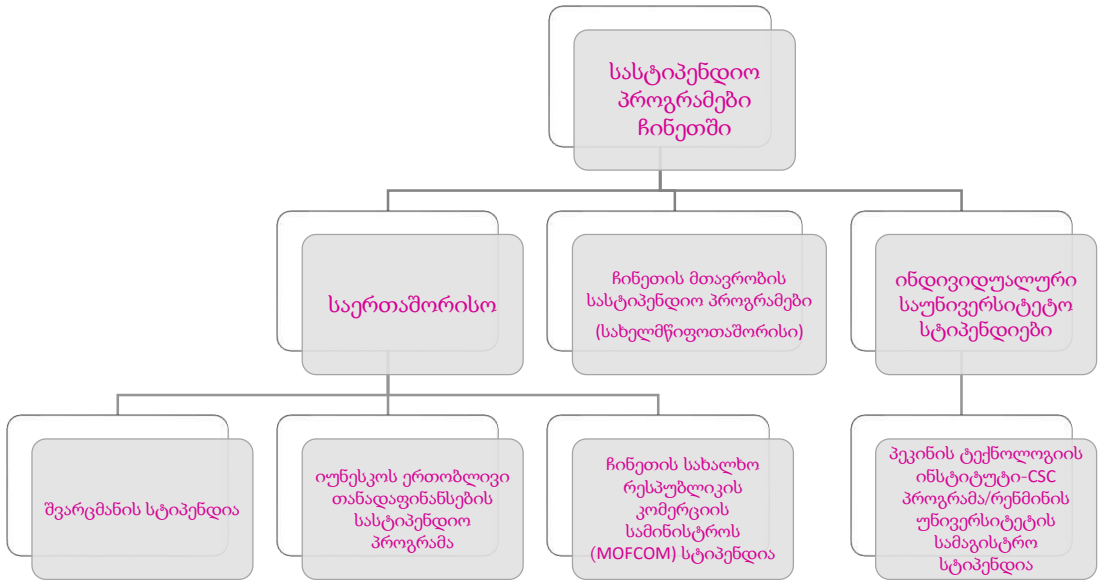
მატიყვიყვილი,

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ურთიერთობებზე პასუხისმგებელი საგარეო მისამართზე

ადმინისტრაციის
საერთაშორისო ურთიერთობების
მრავალი კატეგორიის უფროსი საცდიალბოტო
ლომბაძე ნათია

E. Uznaza

ჩინეთის კომუნისტური პარტიის ამგვარი ინიციატივები როგორც წესი უფრო შორსმიმავალ მიზნებს ემსახურება. როგორც ჩვენს პირველ ანგარიშშიც ვწერდით, ზოგიერთ სტუდენტს, რომელიც აღნიშნული გრანტების მეშვეობით გააგრძელებს სწავლას ჩსრ-ში და გაეცნობა მათ სახელმწიფო იდეოლოგიას, ხედვასა და ნარატივებს და ამით მადლიერი დარჩება, შეეძლება მომავალში თანამდებობა დაიკავოს ბიზნესის ან სამთავრობო სექტორში და სხვადასხვა გზით გავლენა მოახდინოს სახელმწიფო მმართველობაზე.

უფრო მეტიც, პეკინის ტექნოლოგიური ინსტიტუტი (BIT), რომელიც, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტთან (GTU) თანამშრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში მოქმედებს, ბოლო ორი წლის განმავლობაში ძალიან აქტიური იყო. მან გამოაცხადა მიღება ჩინეთის მთავრობის სტიპენდიის პროგრამაზე (CSC) 2021/22 სასწავლო წლის შემოდგომის სემესტრისთვის, როგორც ბაკალავრიატის, ასევე მაგისტრატურის სტუდენტებისთვის. 2020 წლის დასაწყისში, BIT-მ წამოიწყო მსგავსი სასტიპენდიო პროგრამა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის. CSC სტიპენდია მოიცავს სწავლის საფასურს, კამპუსში კამპუსს გარეთ განთავსებას, სრულ სამედიცინო დაზღვევას და ყოველთვიურ სტიპენდიას. ჩვენს აუდიტორიას კიდევ ერთხელ უნდა შევახსენოთ მაღალი რისკები, რომელიც ASPI-ს საუნივერსიტეტო ტრეკერის მიხედვით უკავშირდება მრავალრიცხოვან თავდაცვის კვლევის სფეროში მის მასიურ ჩართულობას. აქვე ისიც უნდა ითქვას, რომ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი ჩინურ უნივერსიტეტებთან ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმების გაფორმებით პირველ ადგილზეა, მის მსგავს ინსტიტუტებს შორის. BIT-ის გარდა, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს თანამშრომლობის ხელშეკრულებები აქვს გაფორმებული კიდევ სამ სხვა უნივერსიტეტთან:

გუიჯოუს უნივერსიტეტი

ზეუიანგ ვალნის
უნივერსიტეტი

ტიანჯინის მეცნიერებისა და
ტექნოლოგიის უნივერსიტეტი

მემორანდუმი გაფორმებულია 2017 წელს

მემორანდუმი გაფორმებულია 2016 წელს

მემორანდუმი გაფორმებულია 2016 წელს

კიდევ ერთი ინიციატივა ეკუთვნის რენმინის უნივერსიტეტს. 2022 წელს, ის განსაკუთრებით ხელგაშლილია ახალგაზრდა ქართველებისთვის განკუთვნილი სტიპენდიების თვალსაზრისით. მათსა და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში, ქართველი სტუდენტებისთვის დაფინანსდება თანამედროვე ჩინური კვლევების სამაგისტრო პროგრამა. აღნიშნული პროგრამა ყოველწლიურად ტარდება და აერთიანებს 4 სპეციალიზაციას: ჩინეთის პოლიტიკა, ეკონომიკა, სამართალი და კულტურა. ASPI მიხედვით ეს უკანასკნელი უსაფრთხოებისთვის დაბალი რისკის შემცველია.

მთავრობის მიერ დაფინანსებული სახელმწიფოთაშორისი სტიპენდიების გარდა, არსებობს სხვა წყაროები, რომლითაც ჩინეთი ცდილობს მოიზიდოს ქართველი სტუდენტები, ისევე როგორც დანარჩენი მსოფლიო. 2021 წელს, საერთაშორისოდ ხელმისაწვდომი შვარცმანის სტიპენდიის ფარგლებში, ცინგხუას უნივერსიტეტმა შესთავაზა ქართველ სტუდენტებს ერთწლიანი სამაგისტრო პროგრამების სტიპენდიები საჯარო მმართველობაში, ეკონომიკაში, ბიზნესსა და საერთაშორისო მეცნიერებებში. ცინგხუას უნივერსიტეტმა სახელი გაითქვა თავდაცვასთან დაკავშირებულ კვლევებში შეტანილი წვლილითა და კიბერშეტევებში მონაწილეობით. ASPI-მ ამხილა ცინგხუას უნივერსიტეტი უსაფრთხოებისთვის მაღალი რისკების გამო, რადგანაც ის ჩართულია იმ კვლევებსა და ინიციატივებში, რომლებიც შეეხება ხელოვნურ ინტელექტს, სარაკეტო იარაღებს, სანავიგაციო ტექნოლოგიებს, ხელსაწყოთმშენებლობას და ბირთვულ იარაღთან დაკავშირებულ პროგრამებს. მეტიც, აღნიშნული ჩინური უნივერსიტეტი არის სკანდალური რეპუტაციის მქონე ჩინური კომპანიის, Nuctech-ის მფლობელი, რომელსაც ბრალად ედება კორუფცია და თაღლითური საქმიანობა მთელი მსოფლიოს

მასშტაბით და შეყვანილია სხვადასხვა დასავლური დემოკრატიული ინსტიტუტების შავ სიაში. “სამოქალაქო იდეას” ცალკე კვლევა აქვს გამოქვეყნებული Nuctech-ის საქართველოში საქმიანობის შესახებ და ყველა დაინტერესებულ პირს შეუძლია იხილოს ჩვენს ვებ გვერდზე⁶. ცინგხუას უნივერსიტეტს ასევე მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობები აკავშირებს ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან - ვანკეს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლის ფარგლებში. აღსანიშნავია, რომ 2022 წელს, უარყოფითი რეპუტაციით ცნობილი ჩინური უნივერსიტეტი ქართველ სტუდენტებს სთავაზობს ჩსრ-ის მთავრობის დაფინანსებას ჩინეთში საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ერთწლიანი საერთაშორისო სამაგისტრო პროგრამისთვის. ანალოგიურად სხვა ჩინური სასტიპენდიო პროგრამებისა, ეს უკანასკნელიც ფარავს არა მხოლოდ განათლების, არამედ მოგზაურობისა და კამპუსში ცხოვრების ხარჯებს.

იუნესკო, ჩინეთის მთავრობასთან ერთად ასევე აფინანსებს საერთაშორისო სასტიპენდიო პროგრამას, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა გამოაცხადა. სტიპენდია მოიცავს ჩინეთის 34 პროვინციაში, 300-ზე მეტ უნივერსიტეტში როგორც ბაკალავრიატის, ისე მაგისტრატურის სტუდენტების სწავლას. საქართველო პროგრამის მონაწილეოა. ცალკე უნდა აღინიშნოს, რომ დასავლეთ და ცენტრალური ევროპის სახელმწიფოები, ისევე როგორც ჩრდილოეთ ამერიკა, ამ სტიპენდიის პროგრამაში არ მონაწილეობენ.

ჩინეთის ვაჭრობის სამინისტრომ წარმოადგინა კიდევ ერთი საერთაშორისო სტიპენდია, რომელიც 2022 წლისთვის ხელმისაწვდომია ქართველი სტუდენტებისთვის. ვაჭრობის სამინისტროს სტიპენდია უზრუნველყოფს გრძელ-ვადიან ფინანსურ მხარდაჭერას ჩინეთში სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებისთვის. სტუდენტებს, როლებმაც ჩინური ენა არ იციან, ისინი სთავაზობენ ენის მოსამზადებელ კურსებს სწავლის დაწყებამდე 1 ან 2 წლით ადრე. მიუხედავად იმისა, რომ ჩინური ენის არცოდნა არ წარმოადგენს ბარიერს ჩინეთის მთავრობისთვის

---

⁶ მეტი ინფორმაციისთვის Nuctech-ის, მისი საერთაშორისო სკანდალებისა და უდირსი ქცევის შესახებ საქართველოში, იხილეთ Civic IDEA-ს მე-6 ჩინეთის ანგარიში: <https://rb.gy/b4xeax>

საერთაშორისო სტუდენტების მოსაზრებებზე, ყოველთვის განსაკუთრებული დამოკიდებულება ჩნდება, თუკი სტუდენტები მათ ენაზე საუბრობენ.

საქართველოს ჩინური ენის დიპლომატია

ბოლო წლებში, ჩინური ენის პოპულარიზაცია საქართველოში საგრძნობლად გააქტიურებულია, როგორც სახელმწიფო, ისე საუნივერსიტეტო დონეზე. ამაში მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვით ქართველ სინოლოგებს. ამ მხრივ გამორჩეულია თავისუფალი უნივერსიტეტის კონფუცის ინსტიტუტის დირექტორის ქალბატონი მარინე ჯიბლაძის წვლილი. იგი 2018 წლიდან დაინიშნა ჩინური ენის ექსპერტად საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროში. 2019 წელს, სახელმწიფო ენის დეპარტამენტთან ერთად, მან დაიწყო ჩინური ენის ქართულად ტრანსკრიფციისა და ტრანსლიტერაციის ნორმებზე მუშაობა. მისი ძალისხმევა საქართველოში ჩინური ენის პოპულარიზაციისთვის შეუმჩნეველი არ დარჩენილა და 2016 წელს, მას გადაეცა ჩინეთის მთავრობის ჯილდო განსაკუთრებული წვლილისთვის. მისი ექსპერტული ცოდნა და გამოცდილება სცილდება ჩინური ენის სწავლას და პოპულარიზაციას. ქალბატონი მარინე, ასევე მუშაობს საერთაშორისო ურთიერთობების საკითხებზე, ახმოვანებს ჩკპ-ს და ჩინეთის საელჩოს ნარატივებს ჩსრ-საქართველოს თანამშრომლობისა და ჩინეთის „ნამდვილი მეგობარია გაჭირვების დროს“ ნარატივების ფარგლებში. ის ასევე მკაცრად გმობს ჩინეთის სახალხო რეპუბლიკის მიმართ ნებისმიერ კრიტიკას, რომელსაც ის „ამორალურს და სამარცხვინოს“ უწოდებს.

განათლების სამინისტროში მუშაობისას მარინე ჯიბლაძემ შეიმუშავა ეროვნული სასწავლო გეგმა დაწყებითი და საშუალო განათლების საფეხურებისთვის. „სამოქალაქო იდეამ“ საქართველოს სამინისტროდან გამოითხოვა ინფორმაცია საქართველოს საშუალო სკოლებში ჩინური ენის სწავლების შესახებ. განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2016 წლის 18 მაისის N40/ნ ბრძანებით დამტკიცებულ ეროვნულ სასწავლო გეგმაზე დაყრდნობით მივიღეთ შემდეგი ინფორმაცია:

- ა) პირველი უცხო ენა არის ინგლისური და ისწავლება I-XII კლასებში;
- ბ) მეორე უცხო ენა ისწავლება V-XII კლასებში;
- გ) მესამე უცხო ენა, როგორც არჩევითი საგანი, ისწავლება X-XII კლასებში.

ამდენად, ქართულ სკოლებში ჩინური ენა, ისევე როგორც სხვა ენები, შესაძლებელია ისწავლებოდეს, როგორც მეორე უცხო ენა.

სამთავრობო უწყებები, კონფუციის ინსტიტუტთან ერთად, ხელს უწყობენ ამ პროცესს ჩინელი მოხალისე მასწავლებლების მონაწილეობით.

კერძოდ, განათლების სამინისტრო გვაცხობინებს, რომ სსიპ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულ ცენტრსა და ჩინეთის კონფუციის ინსტიტუტს შორის გაკრძობილია მემორანდუმით, სსიპ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის პროგრამა - „ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად“, ახორციელებს შემდეგ საქმიან-ობას:

შეჯამება
კლასიკონი
 საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში წარმოდგენილ თქვენს წერილთან (სამინისტროში რეგისტრაციის N815085; 24.09.2021) დაკავშირებით, საქართველოს ზოგადი აღმოსავლურ კოლეჯის მე-10, 28-ე, 37-ე, მე-49 მუხლებს, შესაბამისად კონსტრუქციის ფარგლებს განვიხილეთ. რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა 2016 წლის 18 მაისის N4408 მოსახელთა დამატებითი უცხოელები სასწავლო გეგმის მიხედვით:
 ა) პირველი უცხოელები ენა არის ინგლისური ენა და იწავლება I-XII კლასებში;
 ბ) მეორე უცხოელები ენა იწავლება V-XII კლასებში;
 გ) მესამე უცხოელები ენა, როგორც არჩევითი საგანი, იწავლება X-XII კლასებში.
 ამასთანავე სკოლის უფლებს აქვს მასწავლებლებს შორეულ უცხოელებს ენად ნებისმიერი სხვა ენები შესთავაზოს, რაც უნდა განიხილდეს სასკოლო სასწავლო გეგმის ამდგენად. საქართველოს სკოლებში ჩინური ენა ისევე როგორც სხვა ენები შესაძლებელია იწავლებოდეს როგორც მეორე უცხოელები ენა V კლასიდან მშობლებისა და მასწავლებლების მოთხოვნისა და სკოლის ადმინისტრაციის (საგნის მასწავლებლის) გამოვლინებით. აქვე გაცხობით, რომ 2013 წლიდან სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულ ცენტრსა და ჩინეთის კონფუციის ინსტიტუტს შორის გაკრძობილია მემორანდუმის ფარგლებში, სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის პროგრამა - „ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად“ იხორციელებს შემდეგ პროგრამის მიხედვით მასწავლებლების მოზარდ და განვლილმა თბილისის საჯარო და კერძო სკოლებში ჩინური ენის ისევე როგორც სხვა ენების შესაძლებელია უზრუნველყოფა. ჩინეთის კონფუციის ინსტიტუტი უზრუნველყოფს მოხალისე მასწავლებლების ჩამოყვანას, შესრულებული პანდემიის პირობებში და ასევე საერთაშორისო სარეგულაციო მართვის საკვლევო პროექტის დასრულების შემდეგ, ჩინური ენის მოხალისე მასწავლებლები ზემოხსენებული მემორანდუმის ფარგლებში, ატარებენ ენის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის წიგნებს სსიპში.

0102 ქობულაძის, გიმიტრა უჩინაძის ქ. 52
 52 Dimitri Uznadze str. Tbilisi 0102, Georgia, www.mes.gov.ge
 ტელ./Tel.:(+995 32) 2 200 220

ასევე გაცხობით, რომ საქართველოს მოსახლეობისთვის ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ყოველწლიურად გამოცემულ 20 სტიპენდიის და სტიპენდიანტთა შერჩევის ხდება წლიო მთავრობის საფუძველზე. ამასთან აღსანიშნავია, რომ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა საქართველოს მიმართულებით სტიპენდიის სივრცის რაოდენობა ჩინური ენის ერთწლიან სასწავლო კურსს, ასევე სანიმუშო და სპორტით სავსე სასწავლო პროგრამებს, რომელიც პანდემიის გამო ერთ წელიწადში შეესაბამება, სტიპენდიის რაოდენობა ყოველწლიურად გაზრდილია. ამდენად, 2019-2021 სასწავლო წლის დეკემბრის 21-ისთვის სტიპენდიანტები.
 აქვე გაცხობით, რომ ჩინური ენა იწავლება სსიპ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, შსა თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტში, ასევე ახალი პირველადი უნივერსიტეტის ქართულ უნივერსიტეტში.

პატივისცემით,
 საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის უწყველყოფის
 მასწავლებელი საჯარო მოსამსახურე
 ადმინისტრაციის (დეპარტამენტი)
 საქმიანობების სამსახურის დირექტორი
 კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი
 შათა ლომიძე
 ხ. ლომიძე

- ჩინელი მოხალისე მასწავლებლების მიღება და განაწილება თბილისის საჯარო და კერძო სკოლებში;
  - ჩინელი მოხალისე მასწავლებლების ჯანმრთელობის დაზღვევის უზრუნველყოფა.
- ჩინეთის კონფუციის ინსტიტუტი ფარავს:

- მოხალისე მასწავლებლების დაქირავებას და მგზავრობის ხარჯებს;
- გაწეული სამუშაოს ანაზღაურებას;
- ჩინელი მასწავლებლების საქართველოში განსახლების ხარჯებს.

სამწუხაროდ სამინისტრომ არ მოგვაწოდა იმ კონკრეტული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ჩამონათვალი, რომლებმაც თავიანთ სასწავლო გეგმაში მეორე უცხო ენად ჩინური ენა შეიტანეს, ამიტომ ვერ მოხერხდა მიმდინარე საქმიანობის გადამოწმება კონკრეტულ სკოლებში.

2021 წელს, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ჩინური ენის დანერგვის პროგრამა, რომელიც შეფერხებით დაიწყო პანდემიის გამო, კიდევ ერთხელ განცხადდა. ივნისში, ჩსრ-ის კონტროლირებად მედიაში, „China Daily Global“ გამოქვეყნდა საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტთან აფილირებული ჩინეთის კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელის, ბატონი ჯემალ ფუტკარაძის **სტატია**. „ერთი სარტყელი, ერთი გზა ინიციატივის“ ფარგლებში ჩინეთ-საქართველოს პარტნიორობის დადებითი შედეგების შესახებ მსჯელობის შემდეგ, მან განათლების სამინისტროს მიმართა სკოლებში ჩინური ენის გაკვეთილების დაწყების თხოვნით. მანხაიში მისი ვიზიტის შედეგად ტექნიკურმა უნივერსიტეტმა 2018 წელს ხელი მოაწერა **ურთიერთგაგების მემორანდუმს** ჩინეთის სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიასთან (CASS). მემორანდუმის ფარგლებში სტუ-ში დაარსდა ჩინეთის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი.

სტუ-ს გარდა, 2021 წლიდან ჩინური ენა შეტანილია **თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის** სოციალურ მეცნიერებათა სამაგისტრო პროგრამაში. სტუდენტები სწავლობენ ჩინურს, როგორც ძირითადი პროგრამის სასწავლო გეგმის მიღმა არსებულ დამატებით საგანს. საქართველოს ეროვნულმა უნივერსიტეტმაც შეიტანა ჩინური ენა **საერთაშორისო ურთიერთობების პროგრამაში**. ჩინური ასევე ისწავლება იმ უნივერსიტეტებში, სადაც ფუნქციონირებს კონფუცის კლასები.

კვლევები და საგანმანათლებლო ხასიათის სხვა ინიციატივები

უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოსა და ჩინეთის უნივერსიტეტების მანცდამინც ბევრი ერთობლივი კვლევითი პროექტი არ განხორციელებულა. მიუხედავად ამისა, ყურადღებას იმსახურებს შემთხვევა რომელიც დაკავშირებული ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტთან (BNTU), რომელმაც ხელი მოაწერა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმებს **თავდაცვისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროებთან**. 2021 წელს, ბათუმის ნავიგაციის

სასწავლო უნივერსიტეტის კვლევითმა პროექტმა სახელწოდებით „მეზღაურთათვის გამოყენებითი ფსიქოლოგიის პრაქტიკული სახელმძღვანელოს შექმნა“ გაიმარჯვა კვლევითი პროექტების

კონკურსში საზღვაო უნივერსიტეტების საერთაშორისო ასოციაციის (IAMU) გენერალურ ასამბლეაზე (AGA21). BNTU განხორციელებს ზემოხსენებულ პროექტს ისეთ საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით, როგორცაა დალიან-ის საზღვაო უნივერსიტეტი, ჩინეთში და ლუბლიანას უნივერსიტეტი, სლო-ვენიაში. როგორც BNTU-ს ოფიციალურ FB გვერდზეა აღნიშნული, პრო-ექტის მიზანია:

„პარტნიორი დაწესებულებებისა და საზღვაო კანონების, დარგობრივი ფსიქოლოგიისა და უშუალოდ საზღვაო საქმის სპეციალისტების ერთიანი ძალისხმევით, ჩატარდეს სხვადასხვა ეროვნების რაც შეიძლება მეტი მეზღაურის გამოკითხვა მიზნობრივი კითხვარების გამოყენებით, შეჯამდეს კითხვარების ანალიზის შედეგად გამოკვეთილი საჭიროებები; კვლევის მეორე, დასკვნით ეტაპზე, მათზე დაყრდნობით, შემუშავდეს მეზღაურთა

ფსიქოლოგიური მომზადების სასწავლო კურსი, რომელიც მიმართული იქნება საზღვაო დარგის წარმომადგენელთა ფსიქოლოგიური სტაბილურობის ამაღლებასა და საოკეანო ნაოსნობაში, დამოუკიდებლად, მდგრადობისა შენარჩუნებისა და თვითკონტროლის ცოდნისა და პრაქტიკული უნარის ჩამოყალიბებაზე. პროექტის საბოლოო მიზანს შეადგენს სასწავლო კურსის შესაბამისი სრულყოფილი ლექციების კრებულის ან/და სახელმძღვანელოს გამოცემა.“

პროექტის შედეგი განსაკუთრებით შემაშფოთებელია, რადგან ავსტრალიური საუნივერსიტეტო ტრეკერის თანახმად, ჩინეთის დალიანის საზღვაო უნივერსიტეტი უსაფრთხოებისთვის მაღალი რისკების მატარებელია ჩინეთის ისეთ სახელმწიფო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გამო, როგორებიცაა ტრანსპორტისა და განათლების სამინისტროები, თავდაცვის სააგენტო SASTIND, ჩინეთის ოკეანის ადმინისტრაცია, ადგილობრივი მუნიციპალური მთავრობები და ჩინეთის სამხედრო კომისია. ის ჩართულია ზემოაღნიშნული სამთავრობო სტრუქტურების პროგრამებში და აწარმოებს კვლევებს შემდეგ სფეროებში: ნავიგაცია, საზღვაო ტრანსპორტირება, გემების დაზვერვა, ენერჯის დაზოგვის ტექნოლოგია, საკომუნიკაციო და საინფორმაციო სისტემები და ა.შ. აქედან გამომდინარე, ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი შესაძლებელია მისგამნ დამოუკიდებლად გახდეს ისეთი კვლევების მონაწილე, რომელიც ემსახურება ჩინეთის კომუნისტური პარტიის მიზნებს და წინააღმდეგობაშია საქართველოს უსაფრთხოების ინტერსებთან.

დალიანის საზღვაო უნივერსიტეტი არ არის ერთადერთი ჩინური აკადემიური ორგანიზაცია, რომელთანაც BNTU-სთან თანამშრომლობს. 2019 წლის სექტემბრიდან იგი გახდა საერთაშორისო საზღვაო ლექტორთა ასოციაციის (IMLA) წევრი, რის შემდეგაც აქტიურად მონაწილეობდა სხვადასხვა ინიციატივებში, ტრენინგ კურსებსა და კონფერენციებში. ორგანიზაციას მჭიდრო თანამშრომლობა აქვს ჩინეთის მთავრობასთან. მაგალითად, IMLA-ს 2012 წლის ბიულეტენის მიხედვით, ორგანიზაცია, მუნიციპალური მთავრობის სახსრებით გეგმავდა საკუთარი ოფისის დაარსებას შანხაიში. უფრო მეტიც, მისი მოქმედი პრეზიდენტი, ჟინ ონგსინგი შანხაის საზღვაო უნივერსიტეტის საბჭოს თავმჯდომარეა.

შანხაის საზღვაო უნივერსიტეტი კი სახელმწიფო უნივერსიტეტია, რომელიც დააარსა ჩინეთის კომუნიკაციების სამინისტრომ 1959 წელს და ამჟამად მოიცავს 16 სამინისტრო და სამხარეო კვლევით დაწესებულებასა და ლაბორატორიას. აუცილებლად უნდა გვახსოვდეს, რომ გამოძიება მიმდინარეობს და ინტერესის ობიექტები არიან უნივერსიტეტის პროფესორები, ასპირანტები და კურსდამთავრებულები, რომლებიც ახლა ლექციებს კითხულობენ ჩსრ-ის სხვადასხვა უნივერსიტეტში და ჩართულნი არიან სხვადასხვა კვლევით ინიციატივაში. მათ ბრალი ედებათ უსაფრთხოების, საინფორმაციო საინჟინრო საქმესა და სატელიტური მაუწყებლობის სისტემებთან დაკავშირებულ პლაგიატში.

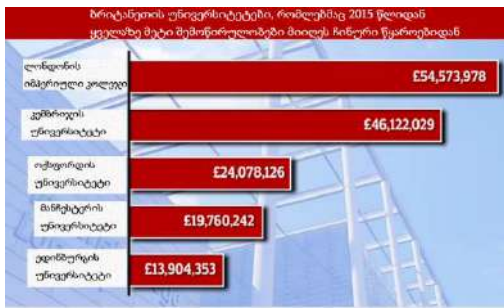
როგორც ვხედავთ, მიუხედავად შეფერხებებისა, პანდემიამ ხელი ვერ შეუშალა ჩინეთ-საქართველოს უნივერსიტეტებს შორის ურთიერთობების განვითარებას. უფრო მეტიც, არსებული ტენდენციებიდან გამომდინარე, შესაძლოა ამ ურთიერთობების შემდგომი გაფართოების მოწმენი გავხდეთ. ასევე ერთმნიშვნელოვნად უნდა აღინიშნოს რომ მათი ერთობლივი კვლევითი და სხვა აკადემიური ინიციატივები, შეიძლება შეიცავდნენ რისკებს უსაფრთხოებისთვის და, შესაბამისად, შეიძლება საფრთხე შეუქმნან საქართველოს ეროვნულ უსაფრთხოებას. თუმცა არსებული საკანონმდებლო რეგულაციის პირობებში, როდესაც არ არსებობს კონტროლისა და მსგავსი თანამშრომლობის ფორმატების უსაფრთხოების ფილტრში გატარების სამართლებრივი საშუალება რთული სათქმელია თუ რა ხარისხისა და მასშტაბის საფრთხესთან შეიძლება გვეკონდეს საქმე.

აკადემიურ ინსტიტუტებში ჩინეთის კომუნისტური პარტიის გავლენის ბერკეტები, საერთაშორისო გამოცდილება

დღესდღეობით არა მხოლოდ საქართველო, არამედ მსოფლიოს დემოკრატიები დგანან დიდი გამოწვევების წინაშე, რომლებიც მათ აკადემიურ სექტორებში ჩინეთის კომუნისტური პარტიის ჰიბრიდულ ჩარევასთან არის დაკავშირებული. მსოფლიოს მრავალი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ვერ უმკლავდება მათი ინტელექტუალური დამოუკიდებლობის

წინააღმდეგ არსებულ საფრთხეებს ჩკპ-ის მიერ კონტროლირებად სუბიექტებთან მჭიდრო კავშირების დამყარების გამო, იქნება ეს უნივერსიტეტი თუ კერძო/სახელმწიფო კომპანია, რომლებიც უზრუნველყოფენ მათ სოლიდური დაფინანსებით ან სხვა რესურსით. ეს კი იწვევს ისეთ არასასურველ შორსმიმავალ შედეგებს, როგორცაა პროფესორებისთვის ქრთამის შეთავაზება, ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებულ თემებზე ჩინეთის პოზიციის ლობირება, „ჩინეთში მომუშავე მეცნიერთათვის ვიზების აკრძალვა ან

მათ კამპუსებზე მეთვალყურეობა და ცენზურა“. უფრო მეტიც, საფრანგეთის სამხედრო სკოლის სტრატეგიული კვლევის ინსტიტუტის თანახმად, ასეთი გლობალური საუნივერსიტეტო პარტნიორობით მიღებული ცოდნა და ტექნოლოგიები პეკინს

შუქდღია გამოიყენოს თავისი საგარეო პოლიტიკური მიზნებისთვის.

ჩვენი ანგარიში, სწორედ ქვემოთ მოყვანილი უახლესი მაგალითების გამოყენებით, ერთგვარი გაფრთხილებაა ყველა იმ კოლეჯისა და უნივერსიტეტისთვის, რომლებსაც მსგავსი რამ ჯერ არ შეხებიათ.

როგორც ჩინეთის კვლევითმა ჯგუფმა (CRG)⁷ ახლახან გამოავლინა, ჰუავეიმ და რამდენიმე სხვა უსაფრთხოებისთვის მაღალი რისკების მატარებელმა ჩინურმა სახელმწიფო კომპანიამ, გაერთიანებული სამეფოს ისეთი **მაღალი რანგის უნივერსიტეტებს**, როგორებიცაა ლონდონის იმპერიული კოლეჯი, ლანკასტერის, ბრისტოლის, ექსეტერის, ჰერიო-ვატის, საუთჰემპტონის, იორკის უნივერსიტეტები და სხვა, გამოუყვეს 40 მილიონი ფუნტის ოდენობის დაფინანსება. ჩამოთვლილთაგან რამდენიმემ უარი თქვა დაფინანსების პირობების შესახებ შესაბამისი ინფორმაციის გამჟღავნებაზე. თუმცა რამდენიმე მათგანი უფრო ღია იყვნენ ამ საკითხთან დაკავშირებით და ჩკპ-დან მიღებული უზარმაზარი ფინანსური დახმარების გამოძიება დაიწყეს. ჩკპ-ის

⁷ „ჩინეთის კვლევითი ჯგუფი“ შეიქმნა დიდ ბრიტანეთში კონსერვატიული დეპუტატების ჯგუფის მიერ, რათა წაახალისონ დებატები და ახალი მიდგომები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა უპასუხოს ბრიტანეთმა ჩინეთის აღზევას.

ჯგუფი განიხილავს გრძელვადიან გამოწვევებს და შესაძლებლობებს, რომლებიც დაკავშირებულია ჩინეთის აღმასვლასთან და მის სამრეწველო, ტექნოლოგიურ და დიპლომატიურ პოლიტიკასთან.“

<https://chinaresearchgroup.org/about>

მიერ კონტროლირებადი უწყებების მიერ გამოყოფილი ფული, როგორც წესი, ემსახურება ნახევარგამტარების, გამოთვლისა და დიდ მონაცემთა მანქანური სწავლების კვლევას. ამ სენსიტიური სფეროების კვლევებიდან მიღებული სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია შეიძლება მოგვიანებით გამოყენებულ იქნას ამავე აკადემიური ინსტიტუტების მიზნების წინააღმდეგ, და სასარგებლო აღმოჩნდეს ჩსრ-ის მთავრობისა და სახალხო განმათავისუფლებელი არმიის ფართო საგარეო პოლიტიკური ინტერესებისთვის. მეტიც, რამდენიმე ბრიტანელი დეპუტატი ეჭვქვეშ აყენებს გაერთიანებული სამეფოს უნივერსიტეტების აკადემიურ თავისუფლებასაც კი. CRG-ის ხელმძღვანელმა, ტომ ტაგენჰატმა ასევე ხაზგასმით აღნიშნა, რომ: „ბრიტანული უნივერსიტეტების ფულადი სახსრების მიღვენება დაგვეხმარება იმ კავშირების გამოკვლენაში, რომელიც მავანთა მიერ აკადემიური დამოუკიდებლობის მაკომპრომეტირებელ ფაქტებად აღიქმება“.

განსაკუთრებული შემთხვევაა კემბრიჯის უნივერსიტეტი, რომელიც ჩკპ-სა და მის მიერ კონტროლირებული ერთეულების აქტიური ჩართვის გამო აღმოჩნდა ყურადღების ქვეშ, რაც თავის მხრივ, თვალსაჩინოს ხდის იმ ფინანსურ და სხვა რესურსების ფართო სპექტრს, რომელსაც ჩინეთი იყენებს უცხოური აკადემიური სექტორის ზეწოლისა და საფრთხის შექმნისთვის. ჩინურმა კომპანია Envision-მა დააფინანსა კემბრიჯის მდგრადობის ლიდერთა ინსტიტუტის ახალი შენობის რეკონსტრუქცია; კიდევ ერთმა ჩინურმა კომპანია Tencent-მა გამოყო თანხები კემბრიჯის საინჟინრო დეპარტამენტისთვის ფუტურისტული კვანტური კომპიუტერების კვლევისთვის. ჩკპ-ის მიერ გამოყოფილი მილიონობით ფუნტის საშუალებით შექმნილი კემბრიჯ-ნანჯინგის ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების ცენტრი იმუშავებს ჩინეთის მთავრობისთვის სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე „ჭკვიანი ქალაქის“ სისტემების განვითარებაზე; კემბრიჯის ბაზაზე შექმნილმა ორმა ცენტრმა, ჩინეთის ცენტრმა და დიალოგის ცენტრმა „თავდაპირველად წამოიწყო ჩინეთზე მორგებული ღონისძიებების პროგრამები, რომლებიც დიდწილად დისტანცირდებოდნენ ისეთი თემებისგან, როგორებიცაა ქსინიანგი, ჰონკონგი, ტაივანი და ზოგადად ადამიანის უფლებები“, თუმცა სრულიად ერთმნიშვნელოვანი და შესამჩნევია, მათი განსაკუთრებული ცალმხრივი მოსაზრებები ამ მგრძობიარე თემებზე. ორივე ცენტრს ხელმძღვანელობს პროფესორი პიტერ ნოლანი, რომელიც იყო ჩკპ-ის ლიდერისა და ყოფილი

პრემიერ-მინისტრის ვენ ჯიაბაოს მრჩეველი. ასევე, ბატონი ნოლანი ჩკპ-ის მფლობელობაში მყოფ კორპორაციებთან ერთად გეგმავდა და მონაწილეობდა სხვადასხვა სახის მასტერკლასებში. მისი პროფესიული ბიოგრაფია ცხადყოფს, რომ იგი მუდმივად ამცირებდა იმ სტუდენტებს, რომლებიც ადანაშაულებდნენ პეკინს სინციანში განხორციელებულ ეთნიკურ წმენდაში.

კემბრიჯის უნივერსიტეტის დამოკიდებულება ჩკპ-ზე ასუსტებს მის, როგორც ბრიტანული ლიბერალური განათლების ერთ-ერთი პირველწყაროს რეპუტაციას.

გაზეთი თაიმსის მიერ ჩატარებული მოკვლევის თანახმად, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, მთლიანობაში დაახლოებით 1,000 ბრიტანულ-ჩინური აკადემიური პარტნიორობა დაფუძნდა. ორმა, ყველაზე დიდმა და საერთაშორისოდ აღიარებულმა უნივერსიტეტებმა, ოქსფორდმა და კემბრიჯმა ჩინური წყაროებიდან მიიღეს სუბსიდია 240 მილიონი ფუნტის ოდენობით. ამ წყაროების უმეტესობა დაკავშირებულია ჩინურ სამხედრო სექტორთან. დაფინანსება ასევე გამოიყენებოდა კვლევისთვისაც.

ბოლო დროს, გერმანიაშიც გამოჩნდა კვლევები და სტატიები, გერმანიის საგანმანათლებლო დაწესებულებების აკადემიურ თავისუფლებაზე ჩინეთის მზარდი გავლენის გამო. მაგალითად, ორ გერმანულ ჟურნალისტს უფლება არ მისცეს სიტყვით გამოსულიყვნენ გერმანიაში, კონფუცის ინსტიტუტში,

მათი პუბლიკაციის გამო ჩკპ-ის გენერალურ მდივან სი ძინჰინთან დაკავშირებით, რომელიც, გერმანიაში ჩინეთის კონსულის თქმით, "ხელშეუხებელია". ჩკპ-ის მიერ დასავლელი ჟურნალისტების, მეცნიერებისა და ექსპერტების შავ სიაში შეყვანა ახალი ფენომენი არ არის და გერმანიის წინამთავრობა და უნივერსიტეტების ადმინისტრაცია, როგორც წესი, ვერ ახერხებდნენ ამ საკითხის რეგულირებას. თუმცა, არის იმედი, რომ ახალმა ხელისუფლებამ შესაძლოა ხელი შეუწყოს და განავითაროს ჩინეთის და მისი რესურსებისგან უფრო მეტად დამოუკიდებელი პრაქტიკა.

აქვე აღნიშვნას იმსახურებს ის ფაქტი რომ ჩინეთის დაფინანსებასთან დაკავშირებულ სკანდალში გაეხვა ნიდერლანდების ერთ-ერთი წამყვანი უნივერსიტეტიც. ადგილობრივი მედიასაშუალების, NOS-ის მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე, 2018 წლიდან 2020 წლამდე, ამსტერდამის თავისუფალ უნივერსიტეტთან (Vrije Universiteit - VU) აფილირებული კვლევითი ცენტრი, სახელწოდებით „კულტურათმორისი ადამიანის უფლებათა ცენტრი“ (CCHRC) იღებდა ასობით ათას ევროს **პოლიტიკური მეცნიერებისა და სამართლის სამხრეთ-დასავლეთის უნივერსიტეტიდან**, რომელიც მდებარეობს ჩინეთის ქალაქ ჩონგინგში. სანაცვლოდ, VU-ს მოუხდა ადამიანის უფლებების შესახებ ჩინეთის ალტერნატიული შეხედულებების დაცვა და გაზიარება. პარტნიორობის სამი წლის განმავლობაში ცენტრში მომუშავე პროფესორები (მაგ., **ტომ ზვარტი** - ცენტრის დირექტორი, უტრეხტის უნივერსიტეტის ადამიანის უფლებების პროფესორი), დადებითად აფასებდნენ ჩინეთის ადამიანის უფლებების პოლიტიკას. უფრო მეტიც, ცენტრი აწარმოებდა სამეცნიერო ჟურნალს და ატარებდა კონფერენციებს, სადაც თანამშრომლობის ხელშეკრულების თანახმად, უნდა შემუშავებინა **„ადამიანის უფლებების გლობალური თვალთახედვა“**, განსაკუთრებული აქცენტებით იმაზე, თუ როგორ აღიქვამენ მას არადასავლელი სახელმწიფოები, მაგალითად, ჩინეთი.

ეს შემთხვევა განსაკუთრებით აღმაშფოთებელია, რადგან სინძიანის რეგიონში უიღური მოსახლეობის ადამიანის უფლებების მდგომარეობის შესახებ ცოდნის მიუხედავად, CCHRC წევრები აქტიურად ავრცელებენ ჩინურ პროპაგანდას თავიანთ სოციალურ მედია პლატფორმებზე და აცხადებენ, რომ ჩინეთში **უიღურების შრომითი ბანაკები არ არსებობს**, ხოლო საყოველთაოდ ცნობილ ისტორიებს "ჭორებს" უწოდებენ. ინფორმაციის საჯაროდ გაჟონვის შემდეგ ჰოლანდიურმა უნივერსიტეტმა **სუბსიდიების მიღება შეწყვიტა** და თანხა ჩინურ მხარეს დაუბრუნა.

ამ მოვლენას **ჰოლანდიის პოლიტიკური პარტიების** გამომხაურება მოჰყვა. დეპუტატებმა ამ საკითხზე ყურადღების გამახვილება მოითხოვეს. გარდა ამისა, ჰოლანდიის განათლების მინისტრმა ადგილობრივ უნივერსიტეტებს მოუწოდა გამოენახათ გზა თავისი აკადემიური ღირებულებებისა და დამოუკიდებლობის შესანარჩუნებლად. ვნახოთ, ეს მოწოდებები შედეგს თუ გა-

მოიღებს და მომდევნო წლების განმავლობაში უარს იტყვის თუ არა კიდევ უფრო მეტი ჰოლანდიური უნივერსიტეტი ჩკპ-ის სუბსიდიებზე.

უნგრეთში ჩინეთი სულ სხვა დონეზე იყენებს აკადემიურ სექტორს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ის არ შემოიფარგლება მხოლოდ კონფუცის ინსტიტუტებით ან კვლევების დაფინანსებით. ვინმემ შეიძლება უნგრეთში გამოყენებულ პოლიტიკას ჩინეთის „აკადემიური ვალების მახე“ უწოდოს. ორბანის მთავრობამ ოფიციალურად გააფორმა შეთანხმება ჩინურ ფუდანის უნივერსიტეტთან ბუდაპეშტში ადგილობრივი კამპუსის აშენებაზე, რაც 2024 წელს უნდა დასრულდეს. იგი მოიცავს ეკონომიკის, სოციალური კვლევების, მედიცინისა და ინჟინერიის სფეროებს. ეჭვგარეშეა, რომ უნ-გრეთის ფილიალი იმ იდეოლოგიის და ალტერნატიული შეხედულებების მიმდევარი იქნება, რომლებიც შანხაიში მდებარე მისი სათავო უნივერსიტეტიდან მომდინარეობს. 2021 წელს ადგილობრივი საგამოძიებო მედიის "Direkt36"-ის საშუალებით გამოქონილი ოფიციალური დოკუმენტების თანახმად, ორბანის მთავრობა გეგმავს ჩინეთიდან 1,5 მილიარდი ევროს ვალის აღებას უნივერსიტეტის აშენებისა და აღჭურვისთვის. კიდევ უფრო მეტი ეჭვის საფუძველს იძლევა ის ფაქტი, რომ მშენებლობის უფლება შესაბამისი სატენდერო პროცედურების გარეშე და ევროკავშირის რეგულაციების დარღვევით, ჩკპ-ის მიერ კონტროლირებად კომპანია „ჩინ-ეთის სახელმწიფო სამშენებლო ინჟინერიის კორპორაციას“ გადაეცა. ამ შემთხვევამ მასიური პროტესტი გამოიწვია ბუდაპეშტში. ათასობით ადამიანი გამოვიდა ქუჩებში, რომლებიც აპროტესტებდნენ გამჭვირვალობისა და აკადემიური თავისუფლების ნაკლებობას. ისინი აცხადებდნენ, რომ აღნიშნული პროექტი "ჩამოშლის ქვეყნის უმაღლეს განათლებას და გაზრდის ჩინეთის კომუნისტური ხელისუფლების გავლენას".

მიუხედავად დემონსტრაციებისა, უნგრეთის მთავრობა ჩინეთთან თანამშრომლობის ერთგული რჩება და განაგრძობს უნივერსიტეტის მშენებლობას. როგორც კარნეგის ცენტრის მიერ გამოქვეყნებულ სტატიაშია ნათქვამი, „უნგრეთი გახდა ევროკავშირში პეკინთან ყველაზე მჭიდრო ურთიერთობების ქვეყანა, რომელიც ასევე არაერთხელ შეწინააღმდეგებია ევროკავშირის ერთობლივ პოზიციებს, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ეს ადამიანის უფლებათა საკითხებს შეეხებოდა“.

წყარო: <https://www.bbc.com/news/world-europe-57372653>

პეკინი კი ცდილობს პოზიციები ასევე განიმტკიცოს ბალკანეთის აკადემიურ სივრცეში. მისი ძალისხმევა ძირითადად სერბეთისკენ არის მიმართული. კონფუცის ორ ოფიციალურ ინსტიტუტთან ერთად, სამმა სერბულმა უნივერსიტეტმა: ნისის, ნოვი სადისა და ბელგრადის უნივერსიტეტებმა გააფორმეს პარტნიორობის ხელშეკრულებები შანხაიში ჯიან ტონგის უნივერსიტეტთან საგანმანათლებლო კავშირების გასაძლიერებლად. ASPI ვებგვერდის, საუნივერსიტეტო ტრეკერის მიხედვით, შანხაის ჯიან ტონგის უნივერსიტეტი (SJTU) **უსაფრთხოებისთვის მაღალი რისკის** მატარებლად მიიჩნევა. მას ხელმძღვანელობს განათლების სამინისტრო და თავდაცვის ინდუსტრიის სააგენტო SASTIND და აქვს თავდაცვის სამი ლაბორატორია, რომლებიც აქტიურად თანამშრომლობენ ჩინეთის სახალხო განმათავისუფლებელ არმიასთან. ჩინურ უნივერსიტეტთან თანამშრომლობის ხელშეკრულებები მოიცავს სხვადასხვა სფეროს და მიმართულებას, სტუდენტებისთვის სასტიპენდიო პროგრამების გაცვლიდან დაწყებული - ჩინური ფინანსური დახმარების განაწილებით დამთავრებული.

სერბეთის აკადემიის თანამშრომლობა ჩინურ სუბიექტებთან მხოლოდ უნივერსიტეტებით არ შემოიფარგლება. ჩინურმა კომპანია Dahua technology-მ, რომელიც ორიენტირებულია ვიდეოსათვალთვალო აღჭურვილობაზე, სერბეთში, კრაგუევაცში, **ხელი მოაწერა თანამშრომლობის ხელშეკრულებას** ადგილობრივ უნივერსიტეტთან. კიდევ ერთმა ჩინურმა კომპანია Linglong-მა წამოიწყო სტიპენდიის პროგრამა სერბი სტუდენტებისთვის. გარდა ამისა, პეკინი აფინანსებს **55 მილიონი დოლარის ღირებულების ჩინური კულტურის ცენტრის მშენებლობას** ბელგრადში. ჩსრ ეფექტურად აძლიერებს კავშირებს სერბეთის აკადემიურ და კულტურულ ინსტიტუტებ-

თან, რაც ხელს უწყობს მისი პროპაგანდისტული ნარატივების გავრცელებას გლობალ-ურ ურთიერთობებში.

ჩინური აკადემიური ცენზურის მიმართ დაუცველები მხოლოდ ევროპული სახელმწიფოები არ არიან. მსგავსი შემთხვევები დაფიქსირდა შეერთებულ შტატებშიც. უახლესი მაგალითია ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტი.

ავსტრალიაში მცხოვრები ჩინელი მხატვრის, **ბადიუკაოს მხატვრული პლაკატები**, რომელიც თავისი ნამუშევრებით აკრიტიკებს ჩკპ-ს, მთელ სა-უნივერსიტეტო კამპუსში გავრცელდა. პლაკატები მიმართული იყო უიღურების, ტიბეტელებისა და ჰონგ-კონგელების მიმართ ადამიანის უფლებების დარღვევის, ასევე პეკინის მიერ პანდემიის არაეფექტური მართვის წინააღმდეგ. უნივერსიტეტის პრეზიდენტმა მარკ რაიტონმა გადაწყვიტა მოეხსნა პლაკატები, და მათ "პიროვნულად შეურაცხყოფელი", "**რასობრივი სიძულვილის**

და ეთნიკური კონფლიქტების მაპროვოცირებელი" უწოდა. მისი ასეთი გადაწყვეტილება გამოწვეული იქნა ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ჩინეთის სტუდენტთა და მეცნიერთა ასოციაციის (CSSA) პოზიციით, რომელმაც ღიად გამოხატა უკმაყოფილება ნამუშევრებთან დაკავშირებით და მოთხოვა პრეზიდენტს მოეძებნა და მკაცრად დასჯა მათი გამავრცელებლები. მოგვიანებით რაიტონმა სინანული გამოთქვა თავისი აღნიშნული გადაწყვეტილების გამო და განაცხადა, რომ სტუდენტთა არცერთ ჯგუფს ან ორგანიზაციას არ აქვს უფლება შეზღუდოს სხვათა გამოსატვის თავისუფლება.

ჩინელ სტუდენტთა და მეცნიერთა ასოციაციებს (CSSA) პირდაპირი კავშირი აქვთ ჩინეთის კომუნისტური პარტიის დიპლომატიურ მისიებთან და მათი პოლიტიკის განმანორციელებელი არიან საზღვარგარეთ. ამ ორგანიზაციებმა კანადასა და ავსტრალიაშიც დანერგეს მავნე პრაქტიკა. ჩინეთის სტუდენტური ასოციაცია ასევე ახორციელებდა ცენზურას და ჯაშუშობას ავსტრა-

ლიის ეროვნულ უნივერსიტეტის (ANU) კამპუსში, კანბერაში. Four Corners და Background Briefing-ის მიერ ჩატარებული ერთობლივი გამოძიების თანახმად, CSSA ავსტრალიაში აქტიურად ურთიერთობს ჩსრ-ის საელჩოსთან, რომელიც კოორდინაციას უწევს მის პოლიტიკას და საქმიანობას. ავსტრალიის სტრატეგიული პოლიტიკის ინსტიტუტის ანალიტიკოსის ალექს იოსკეს მიხედვით, ჩკპ-ის მიერ კონტროლირებად სუბიექტებს, როგორცაა CSSA, ხელგაშლით ხვდებიან ავსტრალიის აკადემიური ინსტიტუტები, რაც ზრდის მათზე ზეგავლენის ბერკეტების მოქმედებას. მიუხედავად ყველა სახის განგაშისა, მსგავსი შემთხვევები ხშირია და ფიქსირდებოდა 2021 წელსაც, მაგ. ჯეინ გოლი, ავსტრალიის ეროვნული უნივერსიტეტის ერთ-ერთი პროფესორი, სკანდალში გაეხვა ანონიმური დოკუმენტის ციტირების გამო, რომლის თანახმადაც ჩინეთის მიერ 1 მილიონი უიღურის მიმართ არასათანადო მოპყრობა წარმოადგენს გაზვიადებულ განცხადებას.

როგორც ზემოაღნიშნული შემთხვევებიდან ჩანს, უიღურების საკითხი განსაკუთრებით მტკივნეულია ჩინეთისთვის. ეს უკანასკნელი ცდილობს დამალოს ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტები და გაავრცელოს დეზინფორმაცია როგორც პოლიტიკურ, ისე აკადემიურ სივრცეში.

უკვე 2020 წელს, შვედეთმა შეიმუშავა ჩინეთის გავლენის მიმართ აკადემიური წინააღმდეგობის მეთოდოლოგია. ეს იყო აკადემიურ სექტორში ჩინეთის მავნე გავლენის წინააღმდეგ საბრძოლველად გადადგმული პირველი ნაბიჯი ევროპაში. შვედეთის მთავრობამ, ასევე გადაწყვიტა დაეხურა ოთხივე კონფუცის ინსტიტუტი, რათა თავიდან აეცილებინა უსაფრთხოების რისკები და ადგილობრივი უნივერსიტეტის სტუდენტებს შორის ადამიანის უფლებების საკითხებზე ჩინური პროპაგანდისტული იდეოლოგიისა და შეთქმულების თეორიების გავრცელება. შვედეთის მკაცრი პოლიტიკის ერთ-ერთი გამომწვევი მიზეზი იყო „ჩინეთის [კომუნისტური პარტიის] გენერალური მდივნის, სი ძინპინის შესახებ კრიტიკული წიგნების გაყიდვისთვის წარმოშობით ჩინელი, შვედეთის მოქალაქე წიგნის გამყიდველის, გი მინჰაის დაკავების ამბავი“.

2021 წლის ნოემბერში, შვედეთში მოქმედმა ჩინეთის ეროვნულმა ცენტრმა გამოაქვეყნა კვლევა „ჩინეთთან კვლევითი თანამშრომლობის შვედური

გამოცდილება: გამოწვევები და გზა მომავლისკენ“, რომელიც მიმოიხილავს შვედეთის აკადემიური სექტორის მთავარ გამოწვევებს ჩინურ ინსტიტუტებთან პარტნიორობის კუთხით. **ჩინეთ-შვედეთის კვლევითი ურთიერთობების ძირითადი პრობლემები შემდეგია:**

- **აკადემიური თავისუფლების დარღვევა,**
- **კვლევისას ეთიკური სტანდარტების შეუსრულებლობა,**
- **პოლიტიკური გავლენის მცდელობები,**
- **ურთიერთდახმარებისა და გამჭვირვალობის ნაკლებობა,**
- **არასასურველი ცოდნის გაზიარება,**
- **კვლევის შედეგების ორმაგი ფუნქციით, ანუ არამიზნობრივი გამოყენება და ჯაშუშობა.**

როგორც აღინიშნა, შვედეთი იყო პირველი ქვეყანა ევროპაში, რომელმაც აკადემიურ სექტორში ჩინეთის მზარდი გავლენის ეფექტურად შეკავების მაგალითი აჩვენა. უკვე ორი წლის შემდეგ ევროპაში, სულ უფრო და უფრო ხშირად ისმის სხვადასხვა ინიციატივები, აკადემიურ სივრცეში ჩინეთის მავნე საქმიანობის წინააღმდეგ უფრო კონკრეტული პოლიტიკის შემუშავების აუცილებლობის შესახებ.

ზემოთ წარმოდგენილი შემთხვევები ცხადყოფს, რომ სხვა მნიშვნელოვანი სფეროების მსგავსად, საკუთარი ეროვნული უსაფრთხოების დღის წესრიგის შესაბამისად, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა აკადემიურ სექტორსაც წარმატებით იყენებს. და არა მხოლოდ განვითარებადი ქვეყნები, არამედ განვითარებული დემოკრატიებიც კი თანაბრად დაუცველი აღმოჩნდნენ პეკინის აკადემიური რბილი ძალის მიმართ. სამწუხაროდ, ჩვენ გაქვს მოლოდინი, რომ მსგავსი სკანდალების რიცხვი მომდევნო წლებში მხოლოდ გაიზრდება, რადგან იმაზე მეტია ამის ფაქტები, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს. ამიტომ, კოლეჯებმა და უნივერსიტეტებმა, მთელს მსოფლიოში, უნდა იცოდნენ ჩინეთის მზარდი გავლენისგან მომდინარე რისკების შესახებ. თანამშრომლობაზე შეთანხმების გაფორმებამდე, მათ უნდა გაიაზრონ, რომ ჩკპ-ის მიერ პირდაპირ ან ირიბად მიწოდებული ფინანსური ან სხვა სახის დახმარება არ არის უანგარო და ხშირად შეიცავს გარკვეულ ვალდებულებებსა და ცენზურას.

ბიბლიოგრაფია

---

1. See our report regarding “Chinese influence operations in Academia, Media and CSOs: The case of Georgia”: <https://civicidea.ge/en/2-report-on-georgian-chinese-affair/>
2. See our report Report on Georgian – Chinese Affair: <https://civicidea.ge/en/2-report-on-georgian-chinese-affair/>
3. See meeting with Chinese Ambassador to Georgia, Li Yan with the members of the Georgian Government: https://parliament.ge/media/news/giorgi-amilakhvari-da-shalva-papuashvili-chinetis-elchs-li-iens-shekhvdnen?__cf_chl_jschl_tk__=TH539go6kxEwGQdzjWmhK.wyHJ56oafdSVYXzlig.AM-1636316792-0-gaNyGzNCOU
4. See the Chinese Ambassador’s interview with “Forbes Georgia”: <https://forbes.ge/chinethi-da-saqarthvelo-interviu-elchthan/>
5. See the statement made by the Chinese Ambassador regarding the future plans with Georgia in the fields of Education and Science: <https://www.interpressnews.ge/ka/article/603569-chinetis-elchi-sakartveloshi-tradiciuli-megobrobis-ganmtkicebit-ertad-uketes-momavals-shevkmnit>
6. See our Report on Georgian – Chinese Affair: <https://civicidea.ge/en/2-report-on-georgian-chinese-affair/>
7. See analysis published by the “French Military School Strategic Research Institute” regarding Confucius institutes: <https://www.irsem.fr/report.html?fbclid=IwAR2r3KC7AklTjGzIA45CHKXeVGX7jeACfdjfA6UlJPX3LiYNTFSvE9MgHj8>
8. The forth Confucius center was scheduled for opening in 2020 at the Kutaisi University: <https://1tv.ge/en/news/kutaisi-university-to-host-confucius-institute/>
9. See the meeting between representatives of Kutaisi University and Xinjiang Medical University: <https://www.unik.edu.ge/News/964>
10. See the Confucius University established at the Free University of Tbilisi: http://www.china.org.cn/learning_chinese/news/2010-11/27/content_21434619.htm
11. See the Confucius University established at the Tbilisi Open University: <https://tou.edu.ge/en/news/saertashoriso-konferentsia-konfutsshi>
12. See the Confucius University established at Batumi Shota Rustaveli State University: <https://civicidea.ge/en/russian-and-chinese-influences-in-georgia/>
13. See the collaboration between the Saint Andrew the First-Called Georgian University (SANGU) and the Chinese Lanzhou University regarding the Confucius class and the Confucius scholarships: http://dl.sangu.edu.ge/pdf/journals/dipl_journ_VI.pdf
14. See the Scholarships available at the Saint Andrew the First-Called Georgian University to study in Lanzhou University: https://sangu.edu.ge/?m=325&news_id=270
15. See the Australian Strategic Policy Institute’s (ASPI) University Tracker system: <https://unitracker.aspi.org.au/>
16. See the main fields the Lanzhou University is researching: <https://unitracker.aspi.org.au/universities/lanzhou-university/>
17. See the history of the establishment of SANGU: https://sangu.edu.ge/geo/article/universitetis-istoria?fbclid=IwAR1bZ6kBIXMZj3DygnJ8s2mY28wugTONBegASGTwoOXie9viFpL_il_KF2A
18. See the report of IRI regarding the influence of the Orthodox Patriarchate in Georgia: <https://netgazeti.ge/news/474231/>

19. See IRI's annual survey on "Mapping research: Comparing foreign influence in Georgia":
<https://europeanvalues.cz/en/mapping-research-comparing-foreign-influence-in-georgia/>
20. See the Statute of the structural units of the Free University of Tbilisi:
<http://freeuni.edu.ge/sites/default/files/SEDF.pdf>
21. See the State Scholarships for the Georgian students for the year 2022, offered by the People's Republic of China:
<https://www.tsu.ge/%E1%83%9B%E1%83%A1%E1%83%9D%E1%83%A4%E1%83%9A%E1%83%98%E1%83%9D%E1%83%A1%20%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%A3%E1%83%99%E1%83%94%E1%83%97%E1%83%94%E1%83%A1%E1%83%9D%20%E1%83%A3%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%95%E1%83%94%E1%83%A0%E1%83%A1%E1%83%98%E1%83%A2%E1%83%94%E1%83%A2%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%98%E1%83%A1%20%E1%83%A0%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%9F%E1%83%98%E1%83%A0%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%90%E1%83%A8%E1%83%98%20%E1%83%A0%E1%83%94%E1%83%92%E1%83%98%E1%83%9D%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%93%E1%83%90%E1%83%9C%20%E1%83%9B%E1%83%AE%E1%83%9D%E1%83%9A%E1%83%9D%E1%83%93%20%E1%83%97%E1%83%A1%E1%83%A3%20%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A1%20%E1%83%AC%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%9B%E1%83%9D%E1%83%93%E1%83%92%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%9A%E1%83%98/foreign-relations/news/%E1%83%A9%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%94%E1%83%97%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%9B%E1%83%97%E1%83%90%E1%83%95%E1%83%A0%E1%83%9D%E1%83%91%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%A1%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%9E%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%93%E1%83%98%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%98-2021-2022-%E1%83%90%E1%83%99%E1%83%90%E1%83%93%E1%83%94%E1%83%9B%E1%83%98%E1%83%A3%E1%83%A0%E1%83%98-%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%A1%E1%83%AC%E1%83%90%E1%83%95%E1%83%9A%E1%83%9D-%E1%83%AC%E1%83%9A%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%97%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%A1>
22. See the Chinese Government Scholarship (CSC) program for the fall semester of the 2021/22 academic year: https://gtu.ge/Suss/Programms/?ELEMENT_ID=16669
23. See the scholarship program initiated by the Beijing Institute of Technology (BIT) at Tbilisi State University:
<https://old.tsu.ge/ge/government/administration/departments/pr/news/66nx1UfjyFpnQ634U/>
24. See the above scholarship details: <https://isc.bit.edu.cn/docs/2020-10/20201015030042610714.pdf>
25. See the cooperation agreements between Georgian Technical University and the Chinese Universities: <https://gtu.ge/Suss/Statements.php>
26. Renmin University is designated low risk: <https://unitracker.aspi.org.au/universities/renmin-university/>
27. See the memorandum of cooperation between Ilia State University and Renmin University: <https://iliauni.edu.ge/ge/iliauni/units/foreignrelations/siaxleebi-512/srulad-dafinansebuli-samagistro-programa-tanamedrove-chinetis-kvleebshi.page>
28. See the details about Schwarzman Scholarship: <https://www.schwarzmanscholars.org/about/>
29. See the stipends offered by Tsinghua University to Georgian students:
<https://studinfo.ge/2021/07/14/moipove-stipendia-iaponiashi-chinetshi-an-samxret-koreashi/>

30. See our report on “Nuctech Company Ltd. in Georgia“: <https://civicidea.ge/en/civic-ideas-6th-china-watch-report-nuctech-company-ltd-in-georgia/>
31. See the partnership established between Tsinghua University and Kutaisi Akaki Tsereteli State University within the frames of the *Vanke School of Public Health*: <https://www.atsu.edu.ge/index.php/news/2751-vanke-school-of-public-health>
32. See UNESCO international fellowship program with the Chinese government, available at Tbilisi State University: <https://old.tsu.ge/ge/government/administration/departments/pr/news/EQzQqq4PsHJCuVjH/>
33. See UNESCO-SFIT project in details: <http://www.unesco.org/new/en/fellowships/programmes/unescopes-republic-of-china-the-great-wall-co-sponsored-fellowships-programme/>
34. The Ministry of Commerce of the PRC announced international Scholarship program for Georgian students: <https://studinfo.ge/2021/07/14/moipove-stipendia-iaponiashi-chinetshi-an-samxret-koreashi/>
35. See the terms of the Scholarships in details: <https://www.chinesescholarshipcouncil.com/mofcom-scholarship-china.html>
36. See the biography of Chinese Language Expert- Ms. Marine Jibladze: <http://www.nplg.gov.ge/bios/ka/00014467/>
37. See the achievements of Georgian sinologist Ms. Jibladze: <http://newsday.ge/new/index.php/ka/component/k2/item/38335-%E1%83%A1%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%9D%E1%83%9A%E1%83%9D%E1%83%92%E1%83%98>
38. See the interview with Ms. Jibladze: <https://www.facebook.com/sinomedia.ge/posts/3441185662621704/>
39. See the article published by “China Daily Global“: <http://epaper.chinadaily.com.cn/a/202106/18/WS60cbeee1a31099a234357563.html>
40. See the Memorandum of Understanding between the Chinese Academy of Social Sciences (CASS) and Georgian Technical University: <http://social.gtu.ge/news/index/%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%9B%E1%83%9D%E1%83%A0%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%93%E1%83%A3%E1%83%9B%E1%83%98-%E1%83%A1%E1%83%A2%E1%83%A3-%E1%83%A1%E1%83%90-%E1%83%93%E1%83%90-%E1%83%A9%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%94%E1%83%97%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%A1%E1%83%9D%E1%83%AA%E1%83%98%E1%83%90%E1%83%9A%E1%83%A3%E1%83%A0-%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%AA%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%94%E1%83%A0%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%90%E1%83%97%E1%83%90-%E1%83%90%E1%83%99%E1%83%90%E1%83%93%E1%83%94%E1%83%9B%E1%83%98%E1%83%90%E1%83%A1-%E1%83%A8%E1%83%9D%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A1>
41. Chinese has been incorporated into the Masterter’s program of Social Sciences at the Free University of Tbilisi: <http://freeuni.edu.ge/sites/default/files/MSS-Program-descriptpon.pdf>
42. Georgia National University has also included Chinese as a part of its international relations program: <https://www.seu.edu.ge/en/1376/>
43. See the Memorandum of Understanding between the Ministry of Defense of Georgia and Batumi navigation teaching University: <https://bntu.edu.ge/en/universiteti/news/urtierttanamshromlobis-memorandum-i-tavdatvis-saministrostan6082020/1104?fbclid=IwAR27wK18oEabQ0afp6h-CkazH8RTDFE14iMVd9Y24XgjfYrBTuw5w8dRyw>

44. See the Memorandum of Understanding between the Ministry of Internal Affairs and Batumi navigation teaching University: https://police.ge/en/shss-s-sasazghvro-politsiam-da-7774?fbclid=IwAR3J4V24VhD8flWZOoCWv_tvfqXtvky_TmknXKS8I9UUbWH71L_TQzsOj6U
45. See the research project „Creation of Practical Guide in Applied Psychology for Seafarers“ prepared at the Batumi Navigation Teaching University: https://bntu.edu.ge/en/universiteti/news/bnsu-s-kvleviti-proeqtis-konkurshi-gamardjveba-28102021/1257?fbclid=IwAR3E7L0eCzWPuoEA_8vXKqXhc4009sI31Wx7K_1SU9EI_djuAYW_w8OvTEo
46. See the aim of the above project and other details: <https://www.facebook.com/hashtag/aga21/>
47. According to the Australian UniTracker, the Chinese Dalian Maritime University carries security risks: <https://unitracker.aspi.org.au/universities/dalian-maritime-university/>
48. BNTU became a member of the International Maritime Lecturers Association: <https://bntu.edu.ge/en/universiteti/news/bnsu-sazghvao-leqtorta-saertashoriso-asotsiatsiis-tsevria/981?fbclid=IwAR2-IIJPitjo2WkOOjvr5FDpvfQ8KpMvl0Meb4PQSKwFhSHXhouVq5IHJfk>
49. See the newsletter of International Maritime lecturers Association (2012): <http://www.imla.co/sites/default/files/imlanewslettervol.4.pdf?fbclid=IwAR3WqNkvEARInKeHO5edNXdhFOBzH4VxcproKGgocdp1kSfDEsVkaMZ27Y>
50. See the meeting of Prof. Jin Yongxing with IMO Secretary General Mr. Kitack Lim: <http://www.imla.co/news-events/prof-jin-yongxing-met-imo-secretary-general-mr-kitack-lim?fbclid=IwAR01Th06t5QRnPJoNNeFUz5B8hS3HS4EfZUESSckGXaZRTbnZET0Z584ciE>
51. See the overview of Shanghai Maritime University: https://en.shmtu.edu.cn/overview_6440/list.htm?fbclid=IwAR1uT3pqrlmXn7ltdw-BJyujJD9zFvbSZMYqBkbnfYxHtEfYm3QxGfqxh0
52. See the plagiarism scandal of the Shanghai Maritime University: <https://archive.shine.cn/metro/education/Investigation-launched-into-plagiarism-scandal/shdaily.shtml?fbclid=IwAR3OqY8xn5m2VnwJ-m3m3nrFqoSviopM8jKOiLzkbDToaSOA1wefoLE8WzU>
53. See the article: “Why does China want to influence Dutch academics?”: <https://nos.nl/artikel/2413806-waarom-wil-china-invloed-uitoefenen-op-nederlandse-academic?fbclid=IwAR0NcS67CEBhpN1k5Irv3Ujtx9Pr5-mIzpv6v3GhnKyLWN5Jsx2RlwwNsC8>
54. “Visa bans on scholars working on China or surveillance and self-censorship on their campuses”: <https://www.hrw.org/news/2019/03/21/china-government-threats-academic-freedom-abroad>
55. See the report of the “French Military School Strategic Research Institute” regarding the Chinese operations: <https://www.irsem.fr/report.html?fbclid=IwAR2r3KC7AKltjGzIA45CHKXeVGX7jeACfdjfA6UlJPX3LiYNTFSvE9MgHj8>
56. See the article- British universities could 'help China build superweapons': <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10480061/amp/British-universities-help-China-build-superweapons-investigation-finds.html>
57. See the comment of the Chief of the CRG, Tom Tugendhat regarding the cooperation with British Universities: <https://www.telegraph.co.uk/politics/2021/06/08/leading-uk-universities-accepted-40m-state-owned-chinese-companies/>
58. See the Chinese activities in Cambridge University: <https://www.spectator.co.uk/article/how-china-bought-cambridge>
59. See the details about Professor Peter Nolan, the director of China Center and an expert on China’s economy: <https://www.spectator.co.uk/article/the-ccp-training-programme-at-the-heart-of-cambridge>

60. Oxford and Cambridge Universities have received a subsidy worth £240 million from Chinese sources: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10480061/amp/British-universities-help-China-build-superweapons-investigation-finds.html>
61. See German Chancellor Angela Merkel speaking at the opening of the Confucius Institute in Stralsund, Germany, on Aug. 30, 2016: <https://foreignpolicy.com/2021/10/28/germany-china-censorship-universities-confucius-institute/>
62. "Cross-Cultural Human Rights Center" (CCHRC), affiliated with the Free University (Vrije Universiteit - VU) in Amsterdam, has been receiving hundreds of thousands of euros from the Southwest University of Political Science and Law situated in Chongqing, China: <https://hri.swupl.edu.cn/yjyjk/yjyj/xnzfdxrxqyjyj/246404.htm>
63. See the activities of CCHRC within the framework of "a global view of human rights": <https://nos.nl/artikel/2413702-china-financiert-onderzoek-naar-mensenrechten-aan-vu>
64. See the article - how Dutch university gives up Chinese funding due to impartiality concerns: <https://www.theguardian.com/world/2022/jan/25/dutch-university-gives-up-chinese-funding-due-to-impartiality-concerns>
65. See how the Dutch University cut the subsidy and returned the money to the Chinese academic institution: <https://nos.nl/artikel/2413806-waarom-wil-china-invloed-uitoefenen-op-nederlandse-academici?fbclid=IwAR0NcS67CEBhpN1k5lrV3Ujtx9Pr5-mllzp6v3GhnKyLWN5Jx2RlwwNsC8>
66. See the response of the Dutch political parties in the parliament regarding the scandal: https://www.politico.eu/article/dutch-university-amsterdam-scandal-taps-china-influence/?utm_source=POLITICO.EU&utm_campaign=dcd0de9078-EMAIL_CAMPAIGN_2022_01_24_05_20&utm_medium=email&utm_term=0_10959edeb5-dcd0de9078-190721428
67. See the agreement signed between Hungary and the Chinese Fudan University to build its local campus in Budapest: <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20210429085607627>
68. The Orban government of Hungary is planning to take massive debt worth €1.5 billion (US\$1.8 billion) from China to construct and equip the university: <https://thepienews.com/analysis/the-battle-over-hungarys-e1-5-billion-chinese-university-campus/>
69. See the protests in Budapest against China's Fudan University campus: <https://www.bbc.com/news/world-europe-57372653>
70. See the Article published by Cranegie- "China's Influence in Southeastern, Central, and Eastern Europe: Vulnerabilities and Resilience in Four": <https://carnegieendowment.org/2021/10/13/china-s-influence-in-southeastern-central-and-eastern-europe-vulnerabilities-and-resilience-in-four-countries-pub-85415>
71. Shanghai Jiao Tong University (SJTU) is designated high risk for its high level in defence research and alleged links to cyber attacks: <https://unitracker.aspi.org.au/universities/shanghai-jiaotong-university/>
72. See the cooperation agreement between the Chinese company Dahua technology with the local university in Kragujevac, Serbia: <https://www.rferl.org/a/china-balkans-ties-using-serbian-universities/31249503.html>
73. Beijing is financing the construction of a \$55 million worth Chinese Cultural Centre in Belgrade: <https://lsideas.medium.com/the-dragon-lands-in-belgrade-the-drivers-of-sino-serbian-partnership-1fe94503f94>
74. See the tweets of Badiucao, a Chinese artist living in Australia: https://twitter.com/badiucao/status/1490505728049643523?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcm%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1490505728049643523%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&

mp;ref_url=https%3A%2F%2Fwww.washingtonpost.com%2Fopinions%2F2022%2F02%2F09%2Fanother-university-learns-hard-way-about-chinese-censorship-campus%2F

75. See the response to the posters of the president of George Washington University- Mark Wrighton: <https://www.washingtonpost.com/opinions/2022/02/09/another-university-learns-hard-way-about-chinese-censorship-campus/>
76. See how the Chinese students' association lost status at Canadian university after protest of Uygur activist's talk was allegedly coordinated with Chinese consulate: <https://www.scmp.com/news/world/united-states-canada/article/3030395/student-union-canadian-university-revokes-status>
77. See Uygur activist Rukiye Turdush disrupted during her speech at McMaster University: <https://www.cbc.ca/news/canada/hamilton/mcmaster-china-student-association-ban-1.5298882>
78. See the comment of Alex Joske, an analyst from the Australian Strategic Policy Institute, regarding the Australian academic institution's cooperation with PRC: <https://www.abc.net.au/news/2019-10-13/cssa-influence-australian-universities-documents-revealed/11587454>
79. An Australian academic has been savaged as "unethical" for citing an anonymous report containing factual errors, which she said "debunked" claims China is committing genocide: <https://www.smh.com.au/world/asia/anu-academic-slammed-over-citation-of-sub-par-chinese-genocide-research-20210427-p57mls.html>
80. See the story related to the detention of the Chinese-born "Swedish bookseller Gui Minhai for selling critical books about Chinese General Secretary Xi Jinping": <https://www.norwaynews.com/sweden-shutters-all-china-sponsored-confucius-institutes-norway/>
81. See the study of Swedish National China Centre - "Swedish experiences of research collaboration with China: Challenges and the way forward": https://www.ui.se/english/research/swedish-national-china-centre/Publications/swedish-experiences-of-research-collaboration-with-china-challenges-and-the-way-forward/?fbclid=IwAR183QusCUNCNTKhQ6oKwXHFcpIYi5EQaZ____QU8CI-XnRXzJLkJKNEdRIh0